Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-09-11

Ärende
TN 2019-0973

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2019-10-01, punkt 7

Remiss avseende revidering av Stockholms stads Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm

Ärendebeskrivning

Stockholm stad har översänt remissutgåvan av *Möjligheternas stad – Vision 2040* till Region Stockholms trafikförvaltning för yttrande. Trafikförvaltningen överlämnar sina synpunkter till Region Stockholm regionledningskontor som lämnar Region Stockholms samlade yttrande över visionen.
Remissutgåvan av Möjligheternas stad anför en vision om hur staden bör vara 2040.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt nedanstående underlag

- Yttrande Vision 2040

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att godkänna yttrandet och omedelbart expediera det till regionledningskontoret

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-09-11

Ärende
TN 2019-0973

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förslag och motivering

Övergripande synpunkter

Remissutgåvan av Möjligheternas stad – Vision 2040 visar på en målbild var Stockholm stad önskar vara 2040. Trafikförvaltningen ser att den i många delar går i samma riktning som RUFS 2050 vilket är mycket positivt.
Det skulle vara önskvärt att till slutversionen av dokumentet vidare lyfta och belysa några av de målkonflikter som oundvikligen uppstår i denna typ av dokument. Trafikförvaltningen skulle önska ett resonemang om hur transportsystemets regionala funktion värnas i den täta, funktionsblandade staden. Ett attraktivt Stockholm bygger på ett ökat resande med gång, cykel och kollektivtrafik samt bra förutsättningar för näringslivets transporter, men i den ekvationen finns ett flertal målkonfliker som behöver belysas och hanteras.

Trafikförvaltningen ser det som positivt att tunnelbanan anses vara ryggraden i kollektivtrafikförsörjningen. Trafikförvaltningen vill dock lyfta betydelsen av kollektivtrafikens stomnät, som utöver tunnelbanan även inkluderar pendeltågen, lokalbanorna och stombussarna, som ryggrad för transportsystemet i regionen samt att den ska vara prioriterad. Ett attraktivt och framkomligt stomnät är en viktig komponent i regionens fortsatta utveckling. Trafikförvaltningen anser att kollektivtrafikens framkomlighet ytterligare kan förtydligas i remissutgåvan. Detta gäller även för punkter av vikt som ligger utanför Stockholm stad, men som är av stor vikt för att transportsystemet i regionen ska fungera.

Trafikförvaltningen anser även att det är positivt att RUFS 2050 och vikten av regional samverkan lyfts i slutet av dokumentet.

Detaljerade synpunkter

Stora sköndal – Trafikförvaltningen ser positivt på stadsutveckling i Stora sköndal men det är av största vikt att bebyggelseplaneringen planeras tillsammans med kollektivtrafiken och att kollektivtrafiken ges utrymme i gaturummet för att skapa goda förutsättningar för en attraktiv kollektivtrafik.

Lingvägen – Trafikförvaltningen ser positivt på att skapa förutsättningar för att integrera Gubbängen och Hökarängen i ett tydligt stråk tillsammans med Farsta. I det stråket är det även viktigt att möjliggöra för trafikering med

busstrafik längs med Lingvägens södra del, utan en attraktiv kollektivtrafik i det urbana stråket tappar det i betydelse.

Ekonomiska konsekvenser
Inga ekonomiska konsekvenser är behäftade med beslutet.

Riskbedömning
Inga risker är behäftade med beslutet.

Konsekvenser för miljön
Inga konsekvenser för miljön är behäftade med beslutet.

Sociala konsekvenser
Inga sociala konsekvenser är behäftade med beslutet.

Sara Catoni
Tf förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

Region Stockholm

Rotel I –Finansroteln

REMISS

2019-08-26 RS 2019-0836

Trafiknämnden
Tillväxt- och regionplanenämnden
Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO)
Danderyds Sjukhus AB

Ärende:

Remiss - Revidering av Stockholms stads Vision 2040 - Möjligheternas Stockholm

---

Yttrande från berörd nämnd/styrelse senast: **2019-09-16**

Handläggare: **Tobias Sjö**

Yttranden skickas till regionledningskontorets registrator:

E-post: registrator.lsf@sll.se

Adress:
Regionledningskontoret
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm

Internadress:
Regionledningskontoret, Registraturen, Landstingshuset

Från:	Funktion SLK Rotel-I
Ärende:	Remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad - Revidering Stockholms stads Vision 2040. Kommunstyrelsens dnr KS 2019/483
Datum:	den 19 augusti 2019 18:03:16
Bilagor:	image001.png Följebrev Remiss Revidering Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm(191106).pdf (Godkänd - R 2) KS 2019_483 Tjänsteutlåtande(191102).pdf Bilaga 1 - Stockholms stads vision 2040(190886).pdf

Hej,

Bifogat finner ni remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad, kommunstyrelsens dnr KS 2019/483.

Vänligen,
Carolina Zandén
Biträdande kanslichef
Finansroteln
Stadshuset, 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 123
E-post: carolina.zanden@stockholm.se
stockholm.se

Stockholms stad

Information om behandling av personuppgifter
Inom Stockholms stad är det respektive nämnd eller styrelsen i det bolag som hanterar personuppgifterna, som är personuppgiftsansvarig. På **stockholm.se/dataskydd** hittar du information om stadens behandling av personuppgifter.

Till berörd remissinstans

Remiss av Möjligheternas Stockholm - Vision 2040

Vi behöver era inspel om förslag till reviderad vision för Stockhoms stad.

Stockholms stad behöver en strategisk utblick för att på bästa sätt kunna bidra till att Stockholm fortsätter att vara en fantastisk stad att bo, leva och verka i också i framtiden. Därför har Stockholms stad en vision om hur staden bör vara år 2040. Men eftersom Stockholm och dess omvärld förändras har vi reviderat visionen. Revideringen av visionen har tagit sin utgångspunkt i kunskaper om trender och globala strukturer som har betydelse för Stockholmsregionen och dess särskilda förutsättningar och utmaningar.

Detta är remissutgåvan av Möjligheternas Stockholm - Vision 2040. Visionen är i likhet med Stockholms stads budget indelad i tre huvudteman med samma utgångspunkter som kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Visionen ska vara vägledande för stadens arbete med budget och verksamhetsplaner.

Förslaget till reviderad vision kommer att vara på remiss under perioden 19 augusti – 14 november 2019. Målet är att kommunfullmäktige ska fatta beslut i januari 2020. Till dess behöver vi era kloka inspel för att kvalitetssäkra visionens inriktning och innehåll. Är det något viktigt perspektiv som saknas? Är det något område som har fått för mycket utrymme? Fångar vi de viktigaste omvärldsförutsättningarna?

Ni ombeds att yttra er över bifogad remiss senast 2019-11-14. Kontakta ansvarig handläggare om ni inte kan svara inom utsatt tid.

Kommunstyrelsen
Rotel I

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 290 00
Fax
kommunstyrelsen@stockholm.se
stockholm.se

Ansvarig handläggare är Carolina Zandén.
Telefonnummer: 0850829123.

Instruktioner för remissvar

Remissinstanser inom eDok (Stockholms stads ärendehanteringssystem)

- Använd funktionen Svara på remiss för expediering till kommunstyrelsens registratur (KF/KS kansli).
- Använd korrespondensverktyget för att skicka de expedierade handlingarna i Word-format till RI-remissvar.SLK@stockholm.se
- Ange diarienummer KS 2019/483 i ämnesraden.
- Bilägg inte remissen.

Övriga remissinstanser

- Skicka remissvaret i PDF-format till kommunstyrelsen@stockholm.se
- Skicka remissvaret i Word-format till RI-remissvar.SLK@stockholm.se
- Ange diarienummer KS 2019/483 i ämnesraden.
- Bilägg inte remissen.

Remissinstanser

- Stadsledningskontoret
- Arbetsmarknadsnämnden
- Exploateringsnämnden
- Kulturnämnden
- Kyrkogårdsnämnden
- Servicenämnden
- Socialnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden
- Trafiknämnden
- Utbildningsnämnden
- Äldrenämnden
- Överförmyndarnämnden
- Bromma stadsdelsnämnd
- Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
- Farsta stadsdelsnämnd
- Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
- Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
- Kungsholmens stadsdelsnämnd
- Norrmalms stadsdelsnämnd
- Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

- Skarpnäcks stadsdelsnämnd
- Skärholmens stadsdelsnämnd
- Spånga-Tensta stadsdelsnämnd
- Södermalms stadsdelsnämnd
- Älvsjö stadsdelsnämnd
- Östermalms stadsdelsnämnd
- Stockholms Stadshus AB
- Arbetsförmedlingen
- Barnombudsmannen
- Botkyrka kommun
- Danderyd kommun
- Diskrimineringsombudsmannen
- Ekerö kommun
- Företagarna
- Företagsgrupperna Stockholm
- Haninge kommun
- Huddinge kommun
- Idrottsnämndens
- järfälla kommun
- KI
- KTH
- Lidingö stad
- Länsstyrelsen i Stockholm
- miljö och hälsoskydd
- Myndigheten för yrkeshögskolan
- Mälardalsrådet
- nacka
- Norrtälje kommun
- Nykvarns kommun
- Nynäshamns kommun
- Region Stockholm
- Saco
- Salems kommun
- Sigtuna kommun
- Sollentuna kommun
- Solna kommun
- Stockholm akademiska forum
- Stockholms Handelskammare
- Storsthlm
- SU
- Sundbybergs stad
- Svenskt Näringsliv
- Södertälje kommun
- TCO Stockholm
- Tillväxtverket
- Trafikverket

- Tyresö kommun
- Täby kommun
- Upplands Väsby kommun
- Upplands-Bro kommun
- Vallentuna kommun
- Vaxholms stad
- Värmdö kommun
- Österåker kommun

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande, KS 2019/483
2. Bilaga 1 Stockholms stads vision 2040 – Möjligheternas Stockholm

Med vänlig hälsning,

Carolina Zandén
Rotel I

Stockholms stad

Stadsledningskontoret
Staben

Tjänsteutlåtande
Dnr KS 2019/483

2019-07-03

Handläggare
Elisabet Bremberg
Helen Slättman
Telefon: 0850829372/332

Till
Kommunstyrelsen

Revidering av Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Revidering av Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm godkänns, bilaga 1.
2. Kommunstyrelsen ska beakta visionen vid upprättande av förslag till budget.
3. Samtliga nämnder ska utgå från visionen i sin verksamhetsplanering och vid framtagande av strategiska planer och program.
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att utgå från visionen i sin verksamhetsplanering och vid framtagande av strategiska planer och program.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utarbeta förslag till en hållbarhetsrapport för att följa genomförandet av visionen.
6. Kommunstyrelsen ska utarbeta en kommunikationsplan och genomföra kommunikationsinsatser för Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm.
7. Uppföljning av Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm ska ske inom ramen för det integrerade systemet för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet (ILS).

Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

1. Stadsdirektören får i uppdrag att utarbeta en kommunikationsplan och genomföra kommunikationsinsatser för Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm.

Stadshuset
105 35 Stockholm
Växel 08-508 29 000
stockholm.se

Sammanfattning

Utifrån uppdrag av kommunfullmäktige har ett arbete med revidering av Vision 2040 genomförts under våren 2019. Arbetet har letts av stadsledningskontorets stab och har involverat ett stort antal medarbetare i staden. I detta ärende redovisas ett förslag till en ny långsiktig vision för staden, *Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm*.

Förslaget till ny vision är, i likhet med budgeten, indelad i tre huvudteman med samma utgångspunkter som kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Revideringen av visionen har tagit sin utgångspunkt i kunskaper om trender och globala strukturer som har betydelse för Stockholmsregionen och dess särskilda förutsättningar och utmaningar. Dessa redovisas översiktligt i detta ärende. I genomförandet av visionen ska Stockholms stad även bidra till att målen i Agenda 2030 uppfylls i de delar där staden har rådighet samt förhålla sig till de regionala utmaningarna och målen i Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050.

Den demografiska utvecklingen med fler barn och äldre i befolkningen är en särskilt viktig förutsättning. Hur befolkningen utvecklas är avgörande i planeringen för framtida behov av bland annat kommunal service och bostäder. Därutöver finns det flera stora och globala samhällsutmaningarna som påverkar utvecklingen, såsom miljö- och klimatförändringarna och en allt hårdare global konkurrens. Det finns även en ökad social polarisering idag, där klyftorna mellan olika grupper i samhället tenderar att öka, liksom mellan olika delar av landet. Världen är också mitt uppe i en digital revolution och hastigheten i förändringstakten ökar. Tekniken blir en allt större del av det moderna samhället. Stockholms stad kan dra nytta av de möjligheter som digitaliseringen skapar, om vi samtidigt förstår de risker och begränsningar som finns.

Vision 2040 är en vision om hur staden tar till vara på möjligheterna och skapar en social, ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling i Stockholm.

Bakgrund

Stockholms stad har haft en stadsövergripande och långsiktig vision som överordnat styrdokument under drygt 12 år. Att utforma en gemensam vision för staden var ett arbete som påbörjades redan kring år 2005. Stockholms kommunfullmäktige beslutade i juni 2007 om en gemensam vision för staden, *Vision 2030, Ett Stockholm i världsklass*. Utgångspunkten var ett antal framtidsanalyser av Stockholms utveckling och Territorial Reviews, Stockholm, där OECD utvärderade regionens styrkor och utmaningar. Visionen implementerades i stadens ordinarie styrsystem och kommunicerades till stadens medarbetare för att nå goda resultat och ökad delaktighet.

Kommunfullmäktige beslutade i samband med budget 2013 om att visionen skulle utvärderas och uppdateras, inte minst utifrån förutsättningen att staden växt snabbare än tidigare förväntat. Efter ett arbete som involverade många medarbetare i staden beslutade kommunfullmäktige om *Vision 2040 – Ett Stockholm för alla*, år 2015. Visionen har varit styrande för kommunfullmäktiges budget med treårsplan.

Kommunfullmäktige har i samband med beslut om budget 2019 givit kommunstyrelsen i uppdrag att samordna och leda arbetet med att revidera *Vision 2040 – Ett Stockholm för alla*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samverkan med avdelningen för kvalitet och utveckling, avdelningen för finans och digital utveckling, kommunikations- och omvärldsavdelningen och personalstrategiska avdelningen. I processen med att arbeta fram en reviderad vision har även flertalet förvaltningar och bolag deltagit.

Ärendet

I detta ärende redovisas ett förslag till revidering av stadens långsiktiga vision. Det nya visionsförslaget har sin grund i tidigare visioner och i de långsiktiga mål som framgår av kommunfullmäktiges budget för 2019. Visionen är, i likhet med budgeten, indelad i tre huvudteman med samma utgångspunkter som kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Revideringen tar sin utgångspunkt i kunskaper om trender och globala strukturer som har betydelse för Stockholmsregionen och

dess särskilda förutsättningar och utmaningar. Den reviderade visionen ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling i Stockholm som möter samhällsutmaningarna och skapar innovation, tillväxt och attraktionskraft. Visionen ska verka för att målen i Agenda 2030 uppfylls i de delar där staden har rådighet samt förhålla sig till de regionala utmaningarna och målen i Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

En vision är till sin natur långsiktig. Men förutsättningarna för Stockholm och för kommunal verksamhet förändras i vissa avseenden snabbt och på ett sådant sätt att även en vision behöver revideras och förhålla sig till nya förutsättningar. Stadens vision behöver därför uppdateras för att fånga de senaste årens händelseutveckling och formulera utmaningar som förändrats eller tillkommit sedan den senaste visionen antogs. I det följande sammanfattas stadens utmaningar som ligger till grund för en reviderad vision.

Stockholm år 2040 – en förändrad stad

Stockholm år 2040 kommer att vara en annorlunda stad jämfört med idag. Vi kommer att vara fler - cirka 1,3 miljoner stockholmare, mot knappt en miljon idag. Tunnelbanan och kollektivtrafiken kommer att ha fått nya destinationer och väldigt många nya bostäder och arbetsplatser kommer att ha skapats.

Stockholm kommer att fortsätta vara en växande stad. Allt fler människor vill leva sina liv här och det föds allt fler barn i Stockholm. Snart kommer en stor babyboom när 90-talisterna blir föräldrar - den största barnkullen sedan 1960-talet. Samtidigt ökar andelen äldre fort, procentuellt sett ökar de som är 80 år och äldre allra mest. År 2040 beräknas åldersgruppen över 80 år vara mer än dubbelt så stor som idag. Befolkningen blir allt äldre och det är antalet levnadsår med god hälsa som ökar. Fler stockholmare med skilda behov och olika förväntningar ställer höga krav på att stadens gemensamma yta och resurser används klokt.

Förutom demografin finns det flera stora och breda samhällsutmaningarna som påverkar utvecklingen i hela världen. Det förändrade klimatet är en av de största utmaningarna för framtiden som kräver både minskade utsläpp och en stor anpassningen. Med en allt hårdare global konkurrens krävs allt större ansträngningar för att Stockholm ska fortsätta vara en världsledande region inom forskning, design och företagande. Det finns även en ökad social polarisering idag, där klyftorna mellan

olika grupper i samhället tenderar att öka, liksom mellan olika delar av landet. Det påverkar den ekonomiska utvecklingen både regionalt och nationellt.
Världen är också mitt uppe i en digital revolution och hastigheten i förändringstakten ökar. Tekniken blir en allt större del av det moderna samhället. Stockholms stad kan dra nytta av de möjligheter som digitaliseringen skapar, om vi samtidigt förstår de risker och begränsningar som finns. Vision 2040 är en vision om hur vi tar till vara på möjligheterna och skapar en social, ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling i Stockholm.

De demografiska förändringarna utmanar välfärden

Stockholm präglas av sin starka befolkningstillväxt. Det senaste decenniet har stadens befolkning ökat med i genomsnitt nära 15 000 invånare per år och Stockholm är en av de snabbast växande större städerna i Europa. De demografiska förändringarna har en stor påverkan på välfärdssystemen. Stockholm står i likhet med övriga landet inför utmaningar med en åldrande befolkning som kommer att medföra ökad efterfrågan på äldreomsorg och anpassade boenden. Samtidigt ökar förväntningarna på välfärdstjänsterna när människors ekonomi förbättras och när informationen, kunskapen och tillgängligheten ökar.

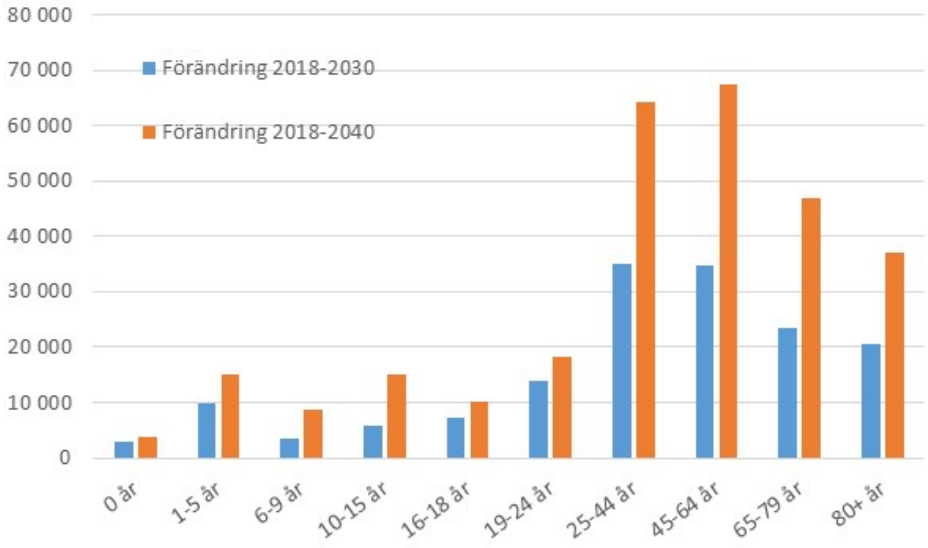
Staden behöver därför fortsätta arbetet med att stärka kvaliteten i välfärden och värna och utveckla valfrihet och mångfald. Det föds många barn i Stockholm och utbyggnaden av förskolor och skolor behöver fortsätta, men befolkningen ökar också genom en stor invandring. Många av de nyanlända är i förvärvsverksamma åldrar vilket föryngrar befolkningen som helhet och innebär en stor utvecklingspotential om integrationen på arbetsmarknaden förbättras.

Diagrammet nedan visar stadens befolkningsprognos fram till år 2040 och förändringarna i olika åldersgrupper. Enligt beräkningarna kommer det år 2040 att vara cirka 15 000 fler barn i förskoleåldern, 1-5 år (+25 %) och 24 000 fler i skolåldrarna, 6-15 år (+23%). Det förväntas vara 10 000 fler ungdomar i gymnasieåldern 16-18 år än idag, vilket är en ökning med 39 procent.

Trots att antalet personer i de mest yrkesverksamma åldrarna, 25–64 år, ökar med 23 procent och beräknas vara 132 000 fler än idag så minskar deras andel av befolkningen. År 2019 var 59 procent av befolkningen i dessa åldrar och år 2040 beräknas andelen ha minskat till 55 procent. Samtidigt förväntas antalet personer över 80 år mer än fördubblas och vara 37 000 fler än idag (+104 %), och

personer i åldern 65-79-år beräknas vara 47 000 fler år 2040 (+42%).

Förändring av befolkningen i Stockholms stad till år 2030 och 2040, fördelat på ålder

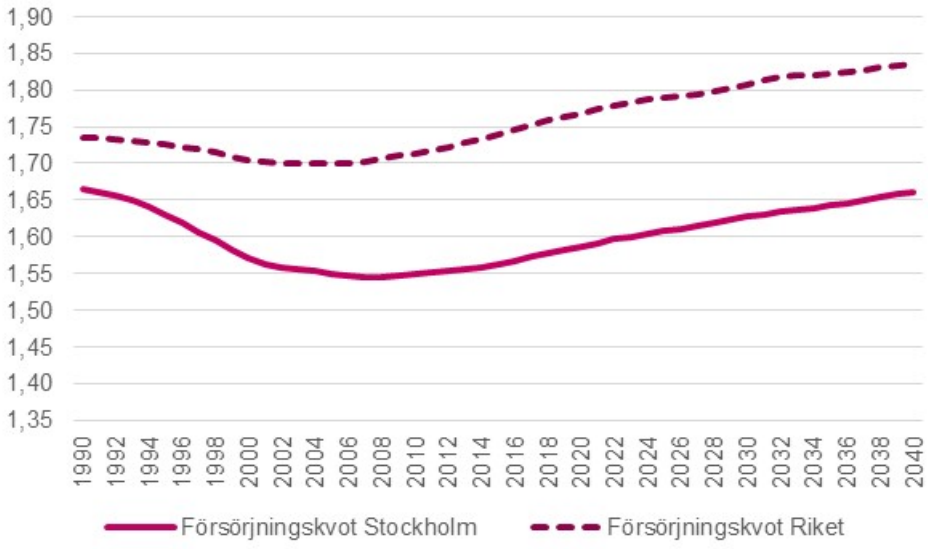
Källa: Sweco

Ett enkelt sätt att sammanfatta vad den demografiska utvecklingen kan komma att betyda för finansieringen av välfärden i framtiden är att relatera hela befolkningen i staden till antalet personer i yrkesaktiv ålder (20-64 år). Den på detta vis beräknade ”försörjningskvoten” visar hur många, inklusive sig själv, var och en i yrkesaktiv ålder ska försörja genom sitt arbete. Ju högre kvot desto större försörjningsansvar per person.

$$\text{Försörjningskvoten} = \frac{\text{hela befolkningen}}{\text{befolkningen 20-64 år}}$$

Detta är naturligtvis ett något grovhugget mått. Långt ifrån alla i åldern 20-64 år arbetar och det finns också personer under 20 år och över 64 år som förvärvsarbetar, men dessa personer svarar bara för en begränsad andel av den totala arbetsvolymen i timmar räknat. Trots sin enkelhet visar försörjningskvoten skillnader mellan olika regioner och förändringar över tiden avseende försörjningssituationen. Detta är särskilt viktigt för kommuner, eftersom kostnader för barn och unga och för dem som är riktigt gamla utgör en stor andel av kommunernas kostnader.

Försörjningskvotens utveckling 1990-2040, Stockholms stad och riket

Källa: Sweco

Försörjningskvoten i Stockholms stad minskade successivt från 1,67 år 1990 till 1,54 år 2007 och har sedan varit i stort sett oförändrad fram till 2016 då den började stiga. Under 2020-talet kommer kvoten att stiga, eftersom en betydande del av de stora årskullarna från 1940-talet fortfarande är kvar i livet och de inte fullt lika stora årskullarna från 1960-talet börjar gå i pension. År 2040 beräknas försörjningskvoten i Stockholms stad vara i nivå med 1990. Försörjningskvoten i riket som helhet är högre och förväntas ligga på 1,83 år 2040, vilket är betydligt högre än 1990-års nivå. Samtidigt ökar spännvidden mellan kommuner med högst och lägst försörjningskvot, många kommuner hamnar på en kvot över 2,0. Detta kommer att innebära att pressen på det kommunalekonomiska utjämningssystemet ökar. Sammanfattningsvis är utmaningarna för kommunal omsorg och välfärd stora.

Stora behov inom äldreomsorgen

Som framgår av befolkningsprognosen ökar andelen äldre drastiskt kommande år. Andelen äldre ökar något mer i innerstadens stadsdelar än i övriga staden. Samtidigt som behoven av omsorg ökar är det en självklarhet att kvalitén på omsorgen inte får försämras. Staden bedriver ett ständigt utvecklingsarbete för att upprätthålla den goda kvaliteten i vård- och omsorgsverksamheterna.

Ett område med möjligheter till förbättring är den upplevda tryggheten. Av stadens brukarundersökningar framgår att brukare inom hemtjänsten och särskilt boende känner sig mindre trygga i Stockholm i jämförelse med riket som helhet. Utvecklingen har

överlag varit negativ över tid. Stockholms brukare inom daglig verksamhet LSS upplever dock i högre grad än i riket att de får bestämma om saker som är viktiga i vardagen, även om utvecklingen har varit något negativ under perioden 2016-2018.

För att möta framtidens behov av vård och omsorg pågår ett omfattande arbete i staden med att utveckla arbetsformerna inom omsorgen i form av bland annat kompetensutveckling för medarbetare och chefer, anhörigstöd och digital utveckling.[1] En ökad samverkan med privata aktörer, civilsamhälle och Region Stockholm är också av största vikt.

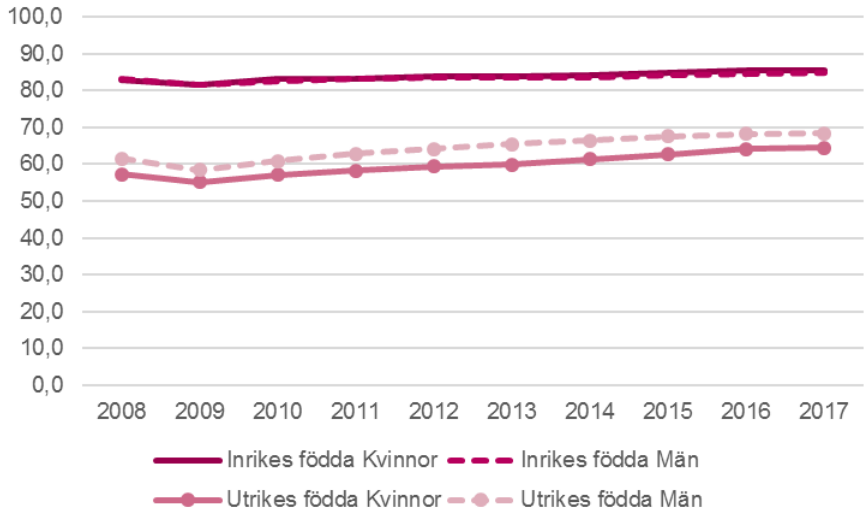
En tudelad arbetsmarknad

Arbetsmarknaden i Stockholms län är fortsatt stark och efterfrågan på arbetskraft är hög. Konkurrensen om kompetens är påtaglig och många företag uppger att deras tillväxt idag begränsas av bristen på arbetskraft. Även offentlig sektor och kommuner upplever en stor brist på arbetskraft. Stockholms stad har svårt att rekrytera vissa yrkesgrupper, exempelvis lärare, socionomer och sjuksköterskor samt personer till olika chefsbefattningar i staden.

Samtidigt har fortsatt många arbetslösa en svag position på arbetsmarknaden och andelen långtidsarbetslösa av de arbetssökande ökar. Arbetsmarknaden i Stockholm präglas av tydliga skillnader i arbetslöshetsnivå utifrån födelseland och utbildningsnivå. Även sysselsättningsgraden skiljer sig åt beroende på födelseland. Diagrammet nedan visar att andelen sysselsatta bland inrikes födda är 85 procent för både män och kvinnor, medan motsvarande andel för personer födda utrikes är 68 procent för män och 65 procent för kvinnor. Utanförskapet på arbetsmarknaden är ohållbart om staden ska kunna möta behoven hos en åldrande befolkning.

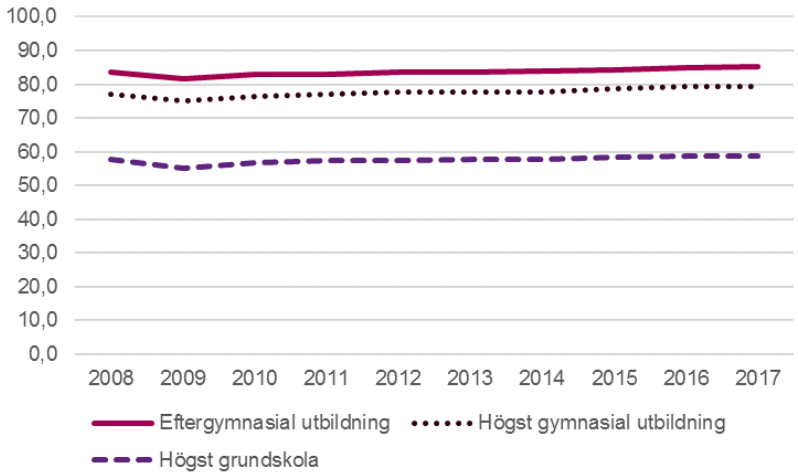
[1] Källa: Äldreomsorgens årsrapport 2018, Stockholms stad

Andel sysselsatta 20-64 år efter födelseland och kön

Den största skillnaden i sysselsättningsgrad finns dock mellan personer med kortare eller längre utbildning. Högsta avslutade utbildning är avgörande för hur stor risken är att hamna i långvarig arbetslöshet. Bland personer med grundskola som högsta avslutade utbildning ligger sysselsättningsgraden på omkring 60 procent av befolkning medan den ligger på cirka 80 procent för dem med avslutad gymnasieutbildning.

Andel sysselsatta 20-64 år efter utbildningsnivå

När det gäller personer med högst grundskola är skillnaderna i sysselsättningsgrad mellan könen också störst. Bland utrikes födda kvinnor med kort utbildning är sysselsättningsgraden 42 procent och bland utrikes födda män är motsvarande andel 55 procent. För inrikes födda kvinnor med högst grundskola är sysselsättningsgraden 59 procent och för männen är den 64 procent.

Dock har sysselsättningsnivån ökat något det senaste decenniet för utrikes födda med låg utbildningsnivå. Bland inrikes födda med motsvarande utbildning har förvärvsfrekvensen däremot sjunkit under samma tidsperiod. Överlag innebär det att skillnaderna mellan lågutbildade inrikes och utrikes födda har minskat, samtidigt som denna grupp generellt alltmer halkar efter mer välutbildade grupper.

Utbildning blir allt viktigare på arbetsmarknaden och staden har en viktig uppgift att bidra till att vägleda och matcha personer till arbete genom utbildning. Förutom lägre utbildningsnivå har utrikes födda ett sämre utgångsläge på arbetsmarknaden beroende på bland annat bristande språkkunskaper, avsaknad av nätverk och kontakter. Men här kan näringsliv och offentliga arbetsgivare delta i arbetet med att göra dessa personer anställningsbara. Ett brett samarbete mellan näringsliv, akademi, civilsamhälle och offentlig sektor behövs för att förbättra matchningen och öka integrationen på arbetsmarknaden och tillgodose behovet av arbetskraft.

Ännu klarar inte alla barn målen i skolan

Det finns idag drygt 190 000 barn i Stockholms stad under 18 år varav knappt en fjärdedel är tonåringar. Förskolan och skolan har en mycket stor betydelse för barn och ungas utveckling, men även fritiden och familjens ekonomiska situation påverkar förutsättningar för barn och ungas uppväxtvillkor. Grunden för barns utveckling läggs redan i förskolan. Forskning visar att en förskola som skapar goda lärande- och utvecklingsmöjligheter kan förbättra barns hälsa och främja senare skolprestationer. I Stockholms stad är deltagandet i förskolan högt, cirka 94-95 procent för barn i åldern 2-5 år. Men samtidigt är det cirka 2 500 stockholmsbarn i denna ålder som inte deltar i förskoleverksamheten och områden med sämre socioekonomiska förutsättningar har en lägre inskrivningsgrad. Där förskolan har som störst betydelse är deltagande således som lägst.

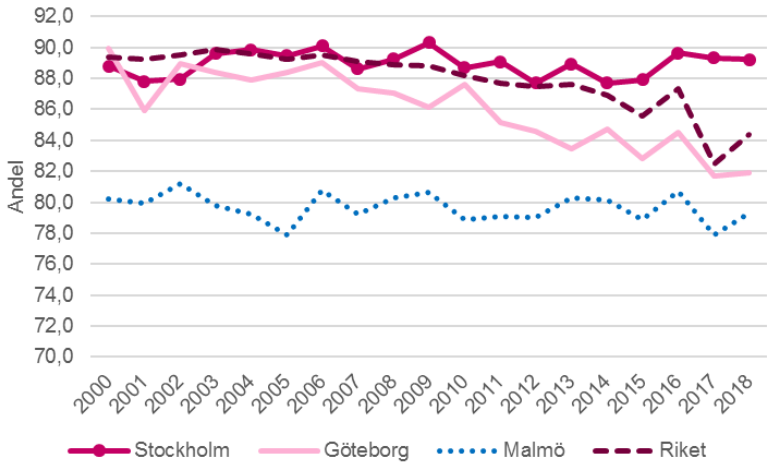
Av eleverna som går ut årskurs 9 med hemvist i Stockholms stad är cirka nio av tio behöriga till ett yrkesprogram i gymnasiet[2]. Denna nivå har varit stabil i staden under de senaste 10 åren, medan utvecklingen i riket har varit negativ. Flickor är behöriga i något högre grad än pojkar. Resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9, utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar, har minskat kraftigt det senaste året men är fortsatt stor även om en viss positiv trend kan ses avseende skolresultatens utveckling.[3]

---

[2] Yrkesgymnasierna kräver den lägsta behörigheten, här krävs inte godkänt i alla ämnen

[3] Källa: Verksamhetsberättelse 2018, Utbildningsnämnden

Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiets yrkesprogram efter hemkommun

Bekymmersamt är också en ökad frånvaro i skolan och en upplevd ökad otrygghet. Drygt en av tio elever har i skolenkäten i Stockholm svarat att man inte känner sig trygg i skolan och trenden är att andelen otrygga elever ökat något det senaste året.

Av de elever som påbörjar en gymnasial utbildning är andelen med examen inom 4 år lägre i Stockholms stad jämfört med riket - både vad gäller elever som bor i Stockholms stad och elever som går i Stockholms gymnasieskolor. Trenden är dock att andelen elever som lyckas att ta examen ökar. Flickor klarar generellt av gymnasieutbildningen i högre utsträckning, men skillnaderna mellan könen tenderar att minska.

Andel(%) gymnasieelever med examen inom fyra år

	År			
Kommun	***2015***	***2016***	***2017***	***2018***
Stockholm	66	67	68	68
Göteborg	67	71	70	71
Malmö	62	62	65	66
Riket	69	71	71	71

Andelen elever som påbörjar högskolestudier inom 1 eller 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning är samtidigt högre i Stockholms stad jämfört med i riket. Kvinnor börjar studera i högre grad än män.

Sammanfattningsvis är det en något sämre genomströmning på gymnasiet i Stockholm än i riket, men samtidigt en högre andel som går vidare till högskolan. Flickor och kvinnor klarar sig generellt bättre än pojkar och män genom hela skolsystemet. Det finns en viss positiv trend avseende skolresultaten i Stockholm stad de senaste åren, men skillnaderna utifrån elevernas socioekonomiska

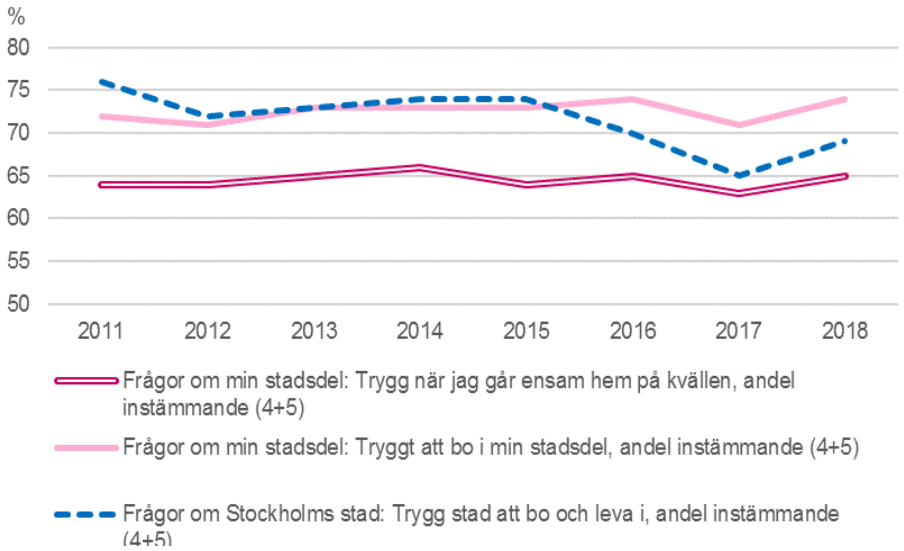
förutsättningar är fortfarande stora. En utmaning är också de elever som inte känner sig trygga i skolan.

Tryggheten och tilliten har minskat

Ett ytterligare område som kräver ett ökat fokus är *delaktighet, trygghet och säkerhet*. Av stadens och nationella mätningar framgår att den upplevda tryggheten och tilliten till människor i vår närhet har minskat. Bristande tillit bidrar till att delaktigheten i samhället minskar och kan skapa grogrund för ökade sociala konflikter. Ett Stockholm där människor känner tillit till varandra och där det finns likvärdiga möjligheter att utvecklas lägger grunden för en socialt hållbar utveckling.

Stockholms stad genomför årligen brukar- och medborgarundersökningar inom flera av stadens verksamhetsområden. Dessa undersökningar är ett verktyg i enheternas kvalitetsutvecklingsarbete. Inom stadsmiljöområdet ställs frågor för att få kunskap om hur människor upplever tryggheten i staden som helhet och i den egna stadsdelen. I diagrammet nedan redovisas resultaten avseende frågor om trygghet.

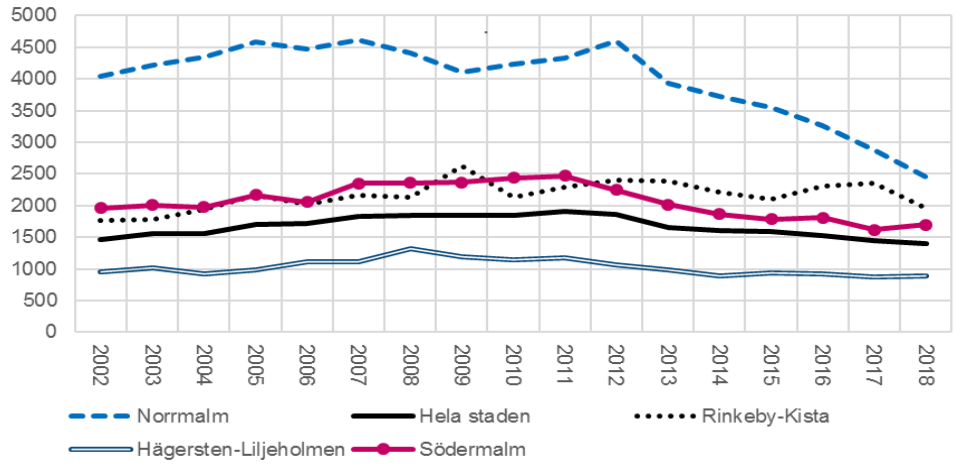
Frågor om trygghet i medborgarundersökningen

Svaren på de flesta frågorna visar att tryggheten minskade framförallt mellan åren 2016-2017, för att därefter öka något igen mellan år 2017-2018. Det är framförallt hur man upplever tryggheten i staden som helhet, snarare än i den egna stadsdelen, som har minskat jämförelsevis kraftigt under åren 2015-2017. Skillnaderna mellan stadens stadsdelsområden är stora, men skillnaderna mellan områdena har minskat under de senaste åren.

Samtidigt har de anmälda våldsbrotten minskat de senaste åren, och skillnaderna mellan stadens områden avseende våldsbrott har också minskat. Av diagrammet nedan framgår utvecklingen för hela staden samt för några stadsdelsområden med högst och lägst andel våldsbrott.

Urval av olika våldsbrott, anmälda brott per 100 000 invånare

Källa: BRÅ.

Anm: I våldsbrott ingår mord, dråp, misshandel, fridskränkning, våldtäkt, rån och olaga förföljelse

På stadsdelsområdesnivå går det att se ett visst samband mellan anmälda våldsbrott och upplevd trygghet i stadsdelen, med undantag för Norrmalm och Södermalm där andelen brott är betydligt högre än vad den upplevda tryggheten indikerar.

Skillnader i livsvillkor påverkar stadens attraktionskraft

Stockholm är en av världens bästa städer att bo och verka i. Under en lång rad år har konjunkturen varit stark med ökande sysselsättning och sjunkande arbetslöshet. Den positiva utvecklingen har gynnat de flesta stockholmarna, men det finns en oroande utveckling med växande skillnader i livsvillkor. Polariseringen på arbetsmarknaden är stor, där utrikes födda och personer med kort utbildning halkar efter. I skolan har elevers sociala bakgrund fått en allt större betydelse för deras prestationer, och människor med liknande socioekonomiska förutsättningar bor allt mer koncentrerat i Stockholm.

Ytterst påverkar skillnaderna i livsvillkor stockholmarnas hälsa. Livsvillkorens skillnader försvagar också den sociala sammanhållningen, vilket skapar grogrund för sociala konflikter. Otryggheten i Stockholm är större i socioekonomiskt svaga

områden, men har ökat i hela staden. Därigenom påverkar den sociala ojämlikheten livskvaliteten för alla stockholmare och stadens samlade attraktionskraft.

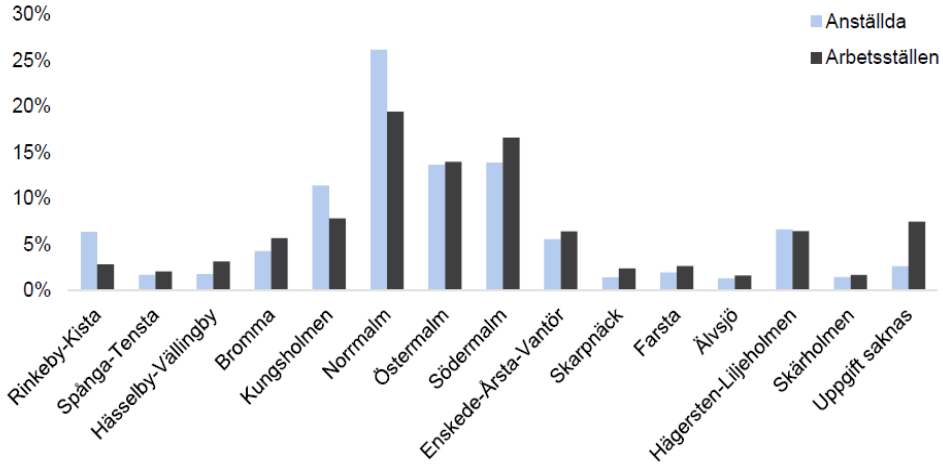
Näringslivet behövs i hela staden

Växande städer driver tillväxt och social utveckling och idag är urbaniseringen en av de främsta krafterna bakom den globala ekonomin. Stockholmregionen är Sveriges ledande tillväxtregion, med både en god ekonomisk tillväxt och stark befolkningstillväxt. Företagen i Stockholm konkurrerar i ökad utsträckning om kompetens, kapital och investeringar med andra stora städer i världen. En viktig förutsättning för att behålla konkurrenskraften ligger i förmågan att vara en attraktiv stad för företag att starta och utvecklas i. Stockholms stad behöver därför bidra med långsiktiga och goda förutsättningar för företagande i hela staden.

Generellt är förutsättningar för företagande goda i Stockholms stad men de varierar i viss utsträckning för olika grupper och i olika delar av staden. Näringslivet i staden är diversifierat med en branschbredd där 83 procent av samtliga näringsgrenar finns representerade. Stockholm har den högsta branschbredden i Sverige följt av Göteborg (77 %) och Malmö (74 %). Branschbredden har betydelse för attraktiviteten samt gör näringslivet mindre sårbart för förändringar i konjunkturen. Olika stadsdelar har sina egna profilnäringar som växer. I innerstaden och Kista finns kunskapsintensiva näringar och i vissa delar av ytterstaden finns verksamhetsområden med näringar inom t.ex. bygg, handel och logistik. Diagrammet nedan visar att cirka 60 procent av stadens arbetsställen och cirka 65 procent av de anställda idag finns i den inre staden. Tillväxten i antalet anställda har sedan år 2010 framförallt skett i innerstaden medan många stadsdelsområden i ytterstaden släpar efter.

Förutsättningarna och villkoren för företagare ser olika ut beroende på var i staden företagsetableringen sker. Näringslivet förutsätter en god stadsmiljö där frågor som berör företagens vardag och närmiljö är välfungerande. Företag som verkar på olika platser förväntar sig att den dagliga driften såsom renhållning, parkering, skyltning, snöröjning, klotter och trygghets- och säkerhetsfrågor ska fungera väl. Brottslighet är idag en del av många företagares vardag och utmaningarna är särskilt stora i socioekonomiskt svaga områden. Både fysiska trygghetsskapande åtgärder i stadsmiljön samt socialt arbete är viktiga verktyg för att ge förutsättningar för företagande i stadens alla delar.

Procentuell fördelning av antal anställda och arbetsställen efter stadsdelsområde, kvartal 3 2017

Källa: Sweco

Bostadsbristen är en av regionens stora utmaningar

Stockholm är en av de snabbast växande regionerna i Europa. Bostadsbyggandet har inte kunnat svara upp mot befolkningsökningen vare sig i Stockholms stad eller i Stockholms län. Konsekvensen är bostadsbrist, höga bostadskostnader, långa bostadsköer och ökad trångboddhet. Dagens brist på bostäder begränsar stadens utveckling och näringslivets tillväxt och drabbar i första hand socioekonomiskt svaga grupper och unga. Grundläggande för att kunna komma tillrätta med nuvarande bostadsbrist är en hög nivå på bostadsbyggandet. Stadens övergripande mål är att bygga 140 000 bostäder under åren 2010-2030. Den samlade bedömningen är att staden har goda förutsättningar att nå de högt ställda bostadsmålen. Ett högt bostadsbyggande skapar också förutsättningar att motverka boendesegregation genom att främja lokal blandning av bostadstyper, lägenhetsstorlekar och upplåtelseformer i hela staden. Idag skiljer sig fördelningen mellan upplåtelseformer avsevärt på stadsdelsområdesnivå, från 68 procent hyresrätter i Skärholmens stadsdelsområde till 70 procent bostadsrätter i Kungsholmens stadsdelsområde. På stadsdelsnivå är ensidigheten i bostadsutbudet ofta än större.

Levande stadsmiljöer behövs

Hela Stockholm behöver växa och stadens alla delar behöver utvecklas för att bostadsmål och hållbarhetsmål ska kunna uppnås. Med en klok och strategisk planering kan hela Stockholm dra nytta av den stadsutveckling som genereras av ett omfattande bostadsbyggande. Stockholm ska vara en tät, sammanhållen stad

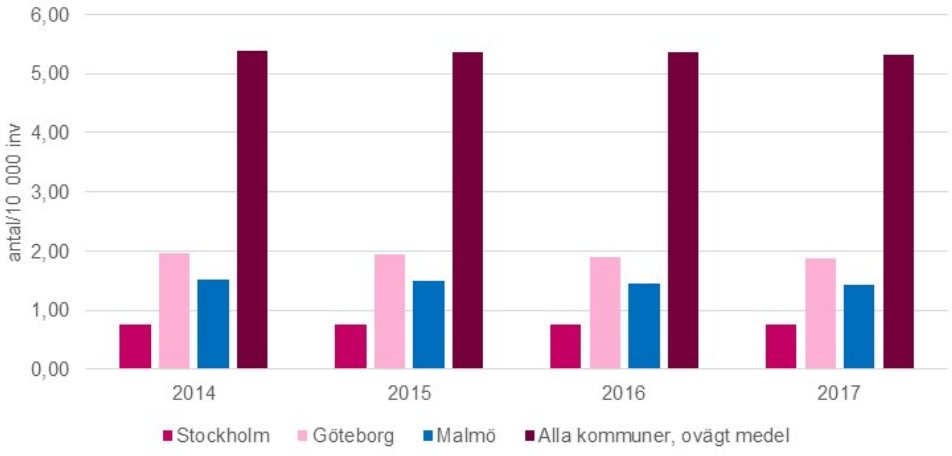
och blandad stad där bebyggelse och grönstruktur och stadskvaliteter samspelar och ger förutsättningar att skapa goda livsmiljöer. Det är viktigt att staden tillvaratar goda initiativ från aktörerna på marknaden och möjliggör kompletteringsprojekt som bidrar till stadens övergripande mål och skapar nya värden. Det kan handla om projekt som bidrar till stadskvaliteter som nya arbetsplatser, skolor och förskolor, kommersiell och offentlig service samt välgestaltade offentliga rum i alla stadens delar.

De senaste åren har stadslivet i Stockholm utvecklats och berikats med ett växande utbud av restauranger, serveringar, nöjen, kultur, idrott, evenemang och fler levande stadsmiljöer. Med initiativ som tillfälliga parker, mobila matserveringar, stadsodlingar och marknader har stadslivet också fått nya ingredienser som skapar en rikare, flexiblare och mer dynamisk stad. Det är viktigt att denna utveckling kommer alla stockholmare till del.

Goda möjligheter till idrott och fritid

När staden blir tätare är bra parker, tillgängliga naturområden, lekplatser, och goda möjligheter till idrott och särskilt angeläget. Idag är närheten till idrottsanläggningar överlag god i Stockholms stad, däremot är tillgången till anläggningar per invånare låg. Här exemplifieras detta med antal 11-mannaplan per 10 000 invånare.

11-spelsplaner natur- och konstgräs, antal/10 000 invånare

Källa:Kolada

Barn och ungdomar som deltar i föreningsliv eller andra organiserade fritidsaktiviteter mår bättre och har bättre studieresultat än andra unga. Fritidsaktiviteter kan även bidra till stärkt självförtroende och till positiva vuxenrelationer utanför familjen. För unga som har svårigheter i andra sammanhang kan en aktiv fritid därigenom verka kompenserande och bidra till en positiv

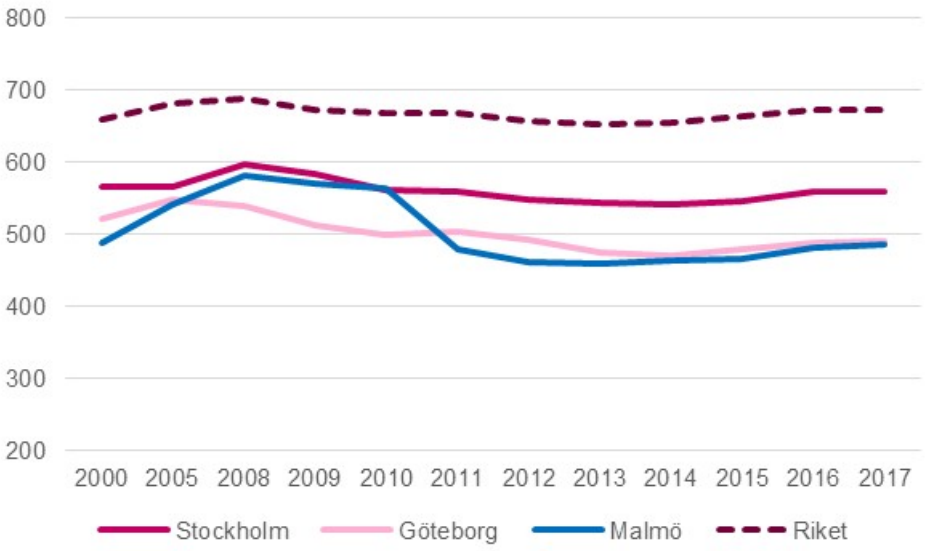
utveckling. Det finns emellertid stora skillnader i nyttjandet av det offentligt subventionerade fritidsutbudet inom Stockholms stad. En generell och tydlig trend är att barn och unga från socioekonomiskt svaga förhållanden, särskilt flickor, i mindre utsträckning deltar i organiserad fritidsverksamhet, vilket delvis kan förklaras av deras ekonomiska möjligheter att delta. För att motverka dessa skillnader behöver staden öka tillgängligheten till kultur- och idrottsaktiviteter för barn och ungdomar med fokus på socioekonomiskt svaga områden.

En fortsatt kraftig utbyggnad av transportsystemet behövs

Trots att det för närvarande görs stora investeringar i ny infrastruktur såsom tunnelbaneutbyggnaden, krävs en fortsatt kraftig utbyggnad av transportsystemet för att kunna möta befolkningstillväxten samtidigt som transportsystemets klimatpåverkan ska minska och fossila drivmedel fasas ut. Ett hållbart och kapacitetsstarkt transportsystem är en nödvändig förutsättning för ett ökat bostadsbyggande och en fortsatt hög tillväxt. Framförallt behöver kollektivtrafiken och cykelvägnätet prioriteras. Utvecklingen av Stockholm-Arlanda behöver också framhävas som en särskilt viktig förutsättning för transportsystemet. Den internationella tillgängligheten i form av tillgång till flyglinjer och avgångar är avgörande för Stockholmsregionens och hela Sveriges internationella konkurrenskraft.

Framtidens kollektivtrafik måste bli mer attraktiv och bilanvändadet behöver minska. Idag är användandet av personbil högre i Stockholms stad jämfört med Malmö och Göteborg. Under perioden 2000-2017 minskade bilåkandet per invånare i Göteborg med 6 procent medan den i Stockholms stad endast minskade med 1 procent, samtidigt ökade bilåkandet per invånare i riket.

Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/invånare

Källa: Sweco

De tekniska försörjningssystemen behöver säkras

Den växande befolkningen ställer stora krav på alla stadens tekniska försörjningssystem, såsom värme, el, tele, elektroniska kommunikationer, avfall, vatten och avlopp, vilket kräver omfattande investeringar för att säkra tillgången på dessa resurser. Exempelvis när det gäller elnätet behövs betydande insatser för att trygga den nuvarande och framtida elförsörjningen. Även livsmedelsförsörjningen är en i sammanhanget viktig fråga. I en växande region som Stockholm är också konkurrensen om marken en begränsning.

Teknikutvecklingen är en stark förändringskraft

Digitaliseringen och artificiell intelligens (AI) kommer att ha en stark påverkan på samhällets och Stockholm utveckling. Många kommunala verksamhetsområden kommer att kunna effektiviseras och digitaliseringen och AI erbjuder fantastiska möjligheter. Men en ökad teknikanvändning är inget mål i sig, utan ett medel för en utvecklad kommunal verksamhet och att förenkla människors vardag. Det finns också risker kring digitaliseringen avseende exempelvis integritetsfrågor, säkerhet och kommunikation som behöver hanteras.

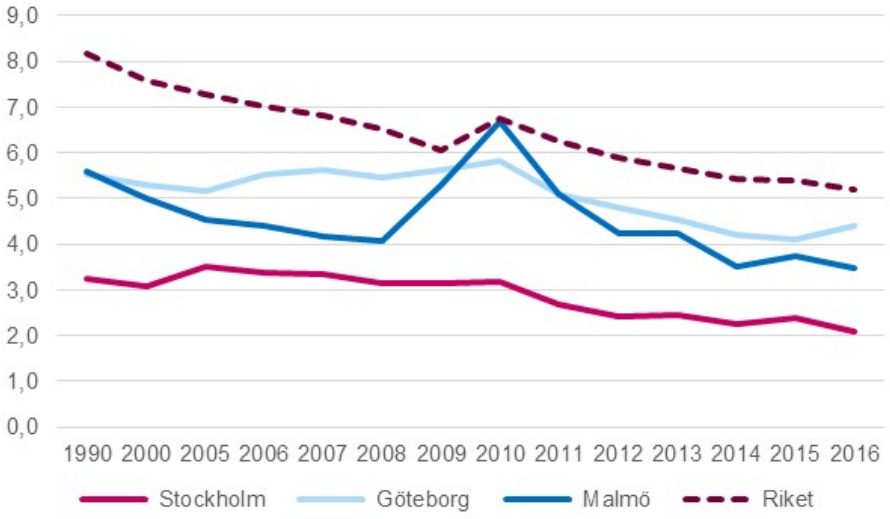
Allt större klimat- och miljöutmaningar

Den växande staden står samtidigt inför allt större miljö- och klimatutmaningar. Stockholms stad har kommit långt internationellt sett och bör kunna ta en större ledarroll i det urbana klimatarbetet. Andelen förnybar energi behöver öka och miljöpåverkan från

framförallt transportsektorn minska, samtidigt som en resurs- och energieffektiv samhällsutveckling främjas. Innovationer och entreprenörskap har en viktig roll i denna omställning. Samhällets beredskap för att klara klimatförändringar och extrema händelser behöver samtidigt bli större.

Stockholms stad har lägre utsläpp av växthusgaser än de andra storstäderna och än Sverige som helhet. Minskningen i utsläpp från år 1990 har legat på ungefär samma nivå som i riket, medan exempelvis Malmö har haft en större minskning. Utsläppen i Stockholms stad kommer framförallt från transporter samt el och fjärrvärme. Stockholm har högre utsläpp per invånare för el och fjärrvärme jämfört med riket som helhet.

Utsläpp till luft av växthusgaser, ton CO2-ekv/invånare

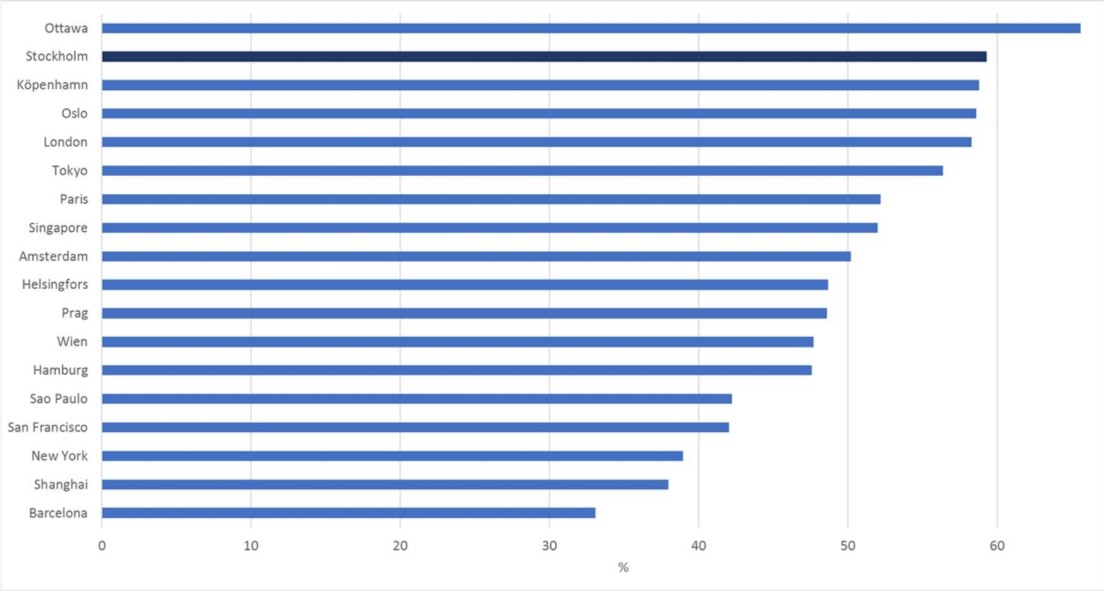
Källa:Kolada

Rollen som Sveriges huvudstad förpliktigar

Stockholmsregionen är idag Sveriges ledande tillväxt- och kunskapsregion. Länet har en femtedel av landets befolkning, men står för nästan en tredjedel av landets BNP. Stockholms roll som huvudstad medför också ett särskilt ansvar att tillhandahålla infrastruktur och gemensamma funktioner som är viktiga för hela Sverige, men också att gå för och exempelvis visa på behovet av en hållbar tillväxt. Den pågående globaliseringen och urbaniseringen har stärkt Stockholms ställning som motor i Sveriges ekonomi och som nationellt nav i de internationella relationerna. Dagens Stockholm är idag ett av Europas mest dynamiska storstadsområden och med en tydlig ambition att fortsatta inneha denna roll. För att möta denna utmaning behöver Stockholm fortsätta att upprätthålla en hög utbildnings- och kunskapsnivå. Regionens universitet och lärosäten har en mycket viktig roll både i att utbilda framtidens

arbetskraft men också i att samarbete med och utveckla andra aktörer i samhället. Tjänsteföretag med ett stort kunskapsinnehåll (Kunskapsintensiva Tjänsteföretag - KIS-företag) har blivit allt viktigare för den svenska ekonomin. Dessa företag representerar kunskap och innovationskapacitet som ofta, men inte alltid, arbetar nära varuproducerande företag.

Andel av de sysselsatta inom kunskapsintensiva tjänster år 2016

Källa: Eurostat

Här har Stockholm en fortsatt stark position med ett högt kunskapsinnehåll i företagen, jämfört med många större städer. Det ger goda förutsättningar för staden att kunna vara fortsatt konkurrenskraftig på en global marknad med en hårdnande konkurrens om talanger, investeringar och handel.

Samtidigt skapar urbaniseringen och befolkningstillväxten ett högt tryck på staden, vilket medför kapacitetutmaningar likväl som sociala samt miljö- och klimatrelaterade utmaningar. För att kunna svara upp mot dessa utmaningar krävs en utvecklad välfärd, innovationer, investeringar, klimat- och miljösatsningar och en fortsatt hög ekonomisk tillväxt. Men staden behöver också stärka utvecklingen mot ett socialt hållbart Stockholm, där människor känner tillit till varandra och till samhället och där det finns likvärdiga möjligheter att utvecklas och bidra till en ekonomiskt hållbar utveckling.

Genomförande av visionen

Stadsledningskontoret konstaterar att Vision 2040 har en central roll i stadens styrsystem. Fullmäktiges mål i årsvisa budgetar tar sin utgångspunkt i visionens långsiktiga mål. Samtidigt används budgetens inriktningsmål i visionen vilket gör att kopplingen mellan den långsiktiga inriktningen i visionen och det årliga budgetbeslutet blir avsevärt starkare. Nämnders och bolagsstyrelsers arbete hänger samman med den långsiktiga visionen och dessa får ökade möjligheter att fullgöra strategiskt viktiga uppdrag på ett konsekvent sätt.

Även många av stadens kompletterande styrdokument har en direkt eller indirekt koppling till visionen. I många fall kan styrdokumenten ses som en precisering av visionen inom ett specifikt tematiskt område. Exempel på andra pågående uppdrag med koppling till visionen är upprättande av en näringslivspolicy, revidering av styrdokument inom miljö- och klimatområdet och inom trygghet- och säkerhet samt stadens internationella strategi.

Visionen

Visionen ger också stora möjligheter att kommunicera stadens långsiktiga inriktning internt i organisationen och med externa aktörer. Det blir tydligt för stockholmarna och för andra aktörer vilka utmaningar, möjligheter och mål staden har med sin verksamhet. Stadsledningskontoret ser behov av att vidareutveckla kommunikationen om Vision 2040 och avser att ta fram en kommunikationsplan för detta.

Av största betydelse är att staden och dess verksamheter utvecklas socialt, ekonomiskt och ekonomiskt hållbart. Till stöd för hållbarhetsarbetet finns Agenda 2030 som är en ambitiös och omfattande utvecklingsagenda med 17 globala mål för hållbar utveckling. De globala målen är integrerade och odelbara och flera av målen är beroende och direkt kopplade till varandra, vilket innebär att framgång för ett av målen ger positiva effekter på andra mål. Fram till år 2030 ska världens länder gemensamt arbeta för att nå de 17 globala målen.

Stockholm har ambitionen att vara ledande i detta arbete och agendan kommer att vara ett stöd och bidra till att utveckla stadens hållbarhetsarbete. Stadsledningskontoret konstaterar att det redan idag görs mycket inom stadens verksamheter som bidrar till hållbarhetsmålen inom Agenda 2030, men att det också finns stora utmaningar. För att åstadkomma en utveckling i enlighet med både Agenda 2030 och Vision 2040 behövs kloka beslut och ställningstaganden som drar åt samma håll. Stadens medarbetare

behöver arbeta tillsammans med stockholmare, näringsliv, myndigheter, civilsamhälle, akademin samt regionala och internationella aktörer för att lyckas. Agenda 2030 ska – som ett steg på väg mot år 2040 – stimulera till samverkan och överbrygga stuprör och organisatoriska gränser i stadens verksamheter. En särskild hållbarhetsrapport ska tas fram för att särskilt visa på styrkor och möjligheter i staden hållbarhetsarbete.

I samband med revideringen av visionen har *Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022* beaktats. Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i alla stadens beslut som påverkar människors villkor, så att alla kvinnor och män, flickor och pojkar kan leva jämställda liv. I genomförandet av visionen ska ett jämställdhetsperspektiv alltid finnas med.

Stadsledningskontoret föreslår sammanfattningsvis att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta visionen och att ge nämnder och bolagsstyrelser i uppdrag att arbeta i visionens riktning. Samtidigt bör kommunstyrelsen ges i uppdrag att utarbeta en kommunikationsplan och hållbarhetsrapport.

Magdalena Bosson	Magnus Thulin
Stadsdirektör	Stabschef

Bilagor

1. Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Magdalena Bosson, Stadsdirektör	2019-07-04
Magnus Thulin, Stabschef	2019-07-04

RS 2019-0836

Stockholms stad

Möjligheternas Stockholm

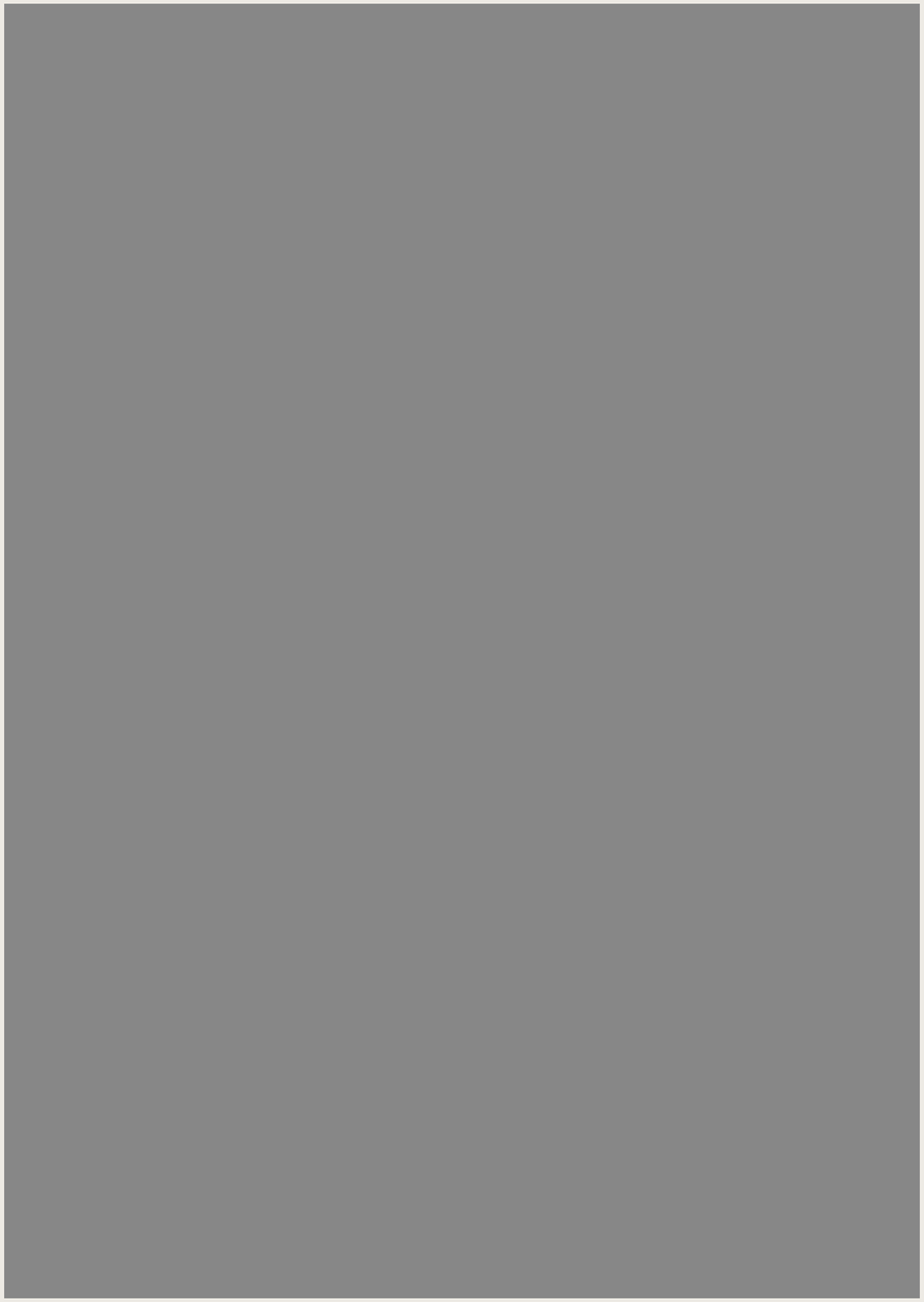
Vision 2040

REMISSUTGÅVA

stockholm.se

Förord

Anna König Jerlmyr

Finansborgarråd och kommunstyrelsens ordförande i Stockholms stad

En strategisk utblick behövs för att Stockholms stad på bästa sätt ska kunna bidra till att Stockholm fortsätter vara en fantastisk stad att bo, leva och verka i också i framtiden. Därför har vi en vision om hur staden bör vara år 2040. Men Stockholm och dess omvärld förändras och därför har vi reviderat visionen.

Detta är remissutgåvan av Möjligheternas Stockholm - Vision 2040. Vi ber dig därför att återkoppla med dina kloka tankar om och synpunkter på framförallt texterna i detta dokument.

I den färdiga visionen kommer vi att se fler bilder som föreställer olika delar av staden och de bilder du ser i denna version kan komma att ändras helt eller delvis. Kartan på mittuppslaget kommer att fyllas på med illustrationer som visar de olika projekten och nya infrastruktur-satsningar kommer att markeras tydligare.

Tack för dina synpunkter på stadens vision.

REMISSUTGÅVA

REMISSUTGÅVA

Innehåll

04 Förord

07 Mångsidig storstad för alla

20 Hållbar dynamisk och växande

30 En smart och innovativ storstad

38 Genomförande av visionen

Mångsidig storstad för alla

”I min skola lär sig alla att programmera. Jag tror att programmering kommer vara viktigt att kunna i framtiden, och något som kommer ge mig många valmöjligheter att göra det jag vill när jag blir äldre.”

Roni Kahlil, gymnasieelev

REMISSUTGÅVA

Mångsidig storstad för alla

Stockholm är en stad där människor kan växa. Alla har likvärdiga förutsättningar och möjligheter att forma sina egna liv. Oavsett om du är på besök, inflyttad eller alltid har bott i Stockholm så är hela staden till för dig. Med ett rikt utbud av tjänster gör Stockholm det möjligt för dig att utvecklas till den person du drömmer om att vara.

REMISSUTGÅ

En stad präglad av tillit – trygg, säker och fri från diskriminering

Stockholm är känd som en av världens tryggaste, renaste och mest tillgängliga storstäder. Staden präglas av tillit mellan människor och samhälle som har sin grund i goda uppväxtvillkor där människor har bostad, utbildning, arbete och uppfyller sina livsdrömmar. Stockholm är världsledande i arbetet med skyddet av de mänskliga rättigheterna och i att tillgodose barnens rättigheter.

Staden är öppen och välkomnande och fri från diskriminering

Alla barn får – oavsett bakgrund och förutsättningar – sina rättigheter tillgodosedda och alla invånare har likvärdiga förutsättningar att forma samhället och sina egna liv. Stockholm attraherar människor från hela världen.

Människors olikheter ses som en tillgång både i kultur- och arbetsliv. Mångfalden attraherar många internationella talanger till regionen, vilka bidrar till ökad konkurrenskraft och framgång. Stockholm är välkänd som en stad där alla kan vara den de är, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Stockholmarna bor i världens mest jämställda storstad.

Alla delar av Stockholm karakteriseras av trygga, tillgängliga och levande miljöer och lokala centrum. Staden är upplyst, ren och välskött och stockholmarna rör sig fritt och utan hinder på gator och torg, även när det blivit mörkt. Ett målmedvetet arbete för säkerhet och trygghet där staden framgångsrikt samarbetar med polisen och andra myndigheter, näringsliv och civilsamhälle har minimerat risken för brott, olyckor och oönskade händelser i hela Stockholm.

Stockholmarna lever fria från våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Våldsförbyggande arbete sker i en bred samverkan mellan olika myndigheter och ideella organisationer. Det civila samhället är en viktig kraft för att minska ensamhet och skapa gemenskap, sammanhang och närhet.

En livaktig demokrati i hela staden

I Stockholm känner invånarna sig delaktiga och har inflytande. Det finns en kontinuerlig dialog mellan medarbetare och stockholmarna i frågor som berör människor i vardagen, om stadens verksamheter och i utvecklingen av Stockholms olika delar. Det sker under former där att alla kan vara delaktiga. Barn och unga ges möjlighet att ha inflytande över stadens utveckling. Staden värdesätter och lyssnar på allas synpunkter.

Alla stockholmare har möjlighet att delta i samhällets utveckling och det finns en livaktig och välfungerande lokal demokrati i stadens alla delar

Valdeltagandet är högt i stadens alla delar och för alla grupper. Föreningslivet och civilsamhället har en central roll för den levande demokratin genom att kanalisera medborgarnas samhällsengagemang och vara en röst för olika idéer och uppfattningar som rör samhällsbyggandet.

En likvärdig och hållbar skola för alla

Alla barn och elever i Stockholm, oavsett var de bor eller vilken bakgrund de har, ges en god och likvärdig utbildning. I Stockholm är varje skola den bästa skolan för varje elev som går där. Stadens förskolor och skolor är väl ansedda och håller alla en hög kvalitet. Alla elever som går ut grundskolan har de kunskaper som krävs för fortsatta studier. Från förskola till gymnasium och i vuxenutbildningen ges alla barn och elever lika goda förutsättningar för sitt lärande. Här byggs grunden till ett livslångt lärande i samspel med andra.

I Stockholms stads skolor står kunskapen i fokus i undervisningen. Barnens och elevernas nyfikenhet och lust att lära tas tillvara. Barnens rättigheter, allas lika värde och rätt till utveckling är grundläggande värden. Undervisningssätt som utgår från elevernas olika förutsättningar utmärker alla skolor. Varje människa är unik och behöver olika stöd och stimulans för att lära och utvecklas. Alla barns och ungdomars behov uppmärksammas därför genom hela skolsystemet så att förskolan och skolan, i samarbete med föräldrarna, ger rätt stöd till alla barn och elever så att de kan uppnå kunskapskraven. Därigenom skapas en hållbar skola. Behov av extra anpassningar och särskilt stöd uppmärksammas tidigt hos alla barn och elever. Förväntningarna är samtidigt höga på att alla elever når goda resultat och når sin fulla potential. Varje elev ser att ansträngningar ger resultat och får uppleva glädjen i att lyckas.

Stockholms skolor är de bästa i Sverige och Stockholm den självklara kunskapskommunen att vilja arbeta i. Läraryrket har ett högt anseende, möjligheterna till fortbildning är stora och arbetsmiljön är god.

I förskolan och skolan möter barn och elever engagerande lärare som ser varje individ. Digitala verktyg används för att på bästa sätt stödja lärandet hos alla barn och elever oavsett funktionsförmåga.

Stockholms förskolor och skolor präglas av delaktighet och respekt mellan lärare, barn och elever, där alla barn och elever kan finna trygghet och studiero. Skolmiljön är fysiskt, pedagogiskt och socialt tillgänglig och alla barn och elever kan ta del av lärande och gemenskap i hela lärmiljön. Barn och elever har goda och inspirerande möjligheter till fysisk aktivitet och även kulturupplevelser har ett givet utrymme.

Skolgårdar är tillgängliga, trygga och stimulerar till aktivitet. I skolan råder trygghet och studiero, för både elever och personal. Arbetsmiljön i skolan har sin grund i tillit och ett aktivt samarbete där både barn och vuxna mår bra, trivs och utvecklas. Stockholms skolor representerar en mångfald av kulturer och människors olikheter är en tillgång. Kulturell och språklig kompetens tas tillvara och alla barn och ungdomar ges möjlighet att växa och utvecklas.

Många vägar leder till utbildning och arbete

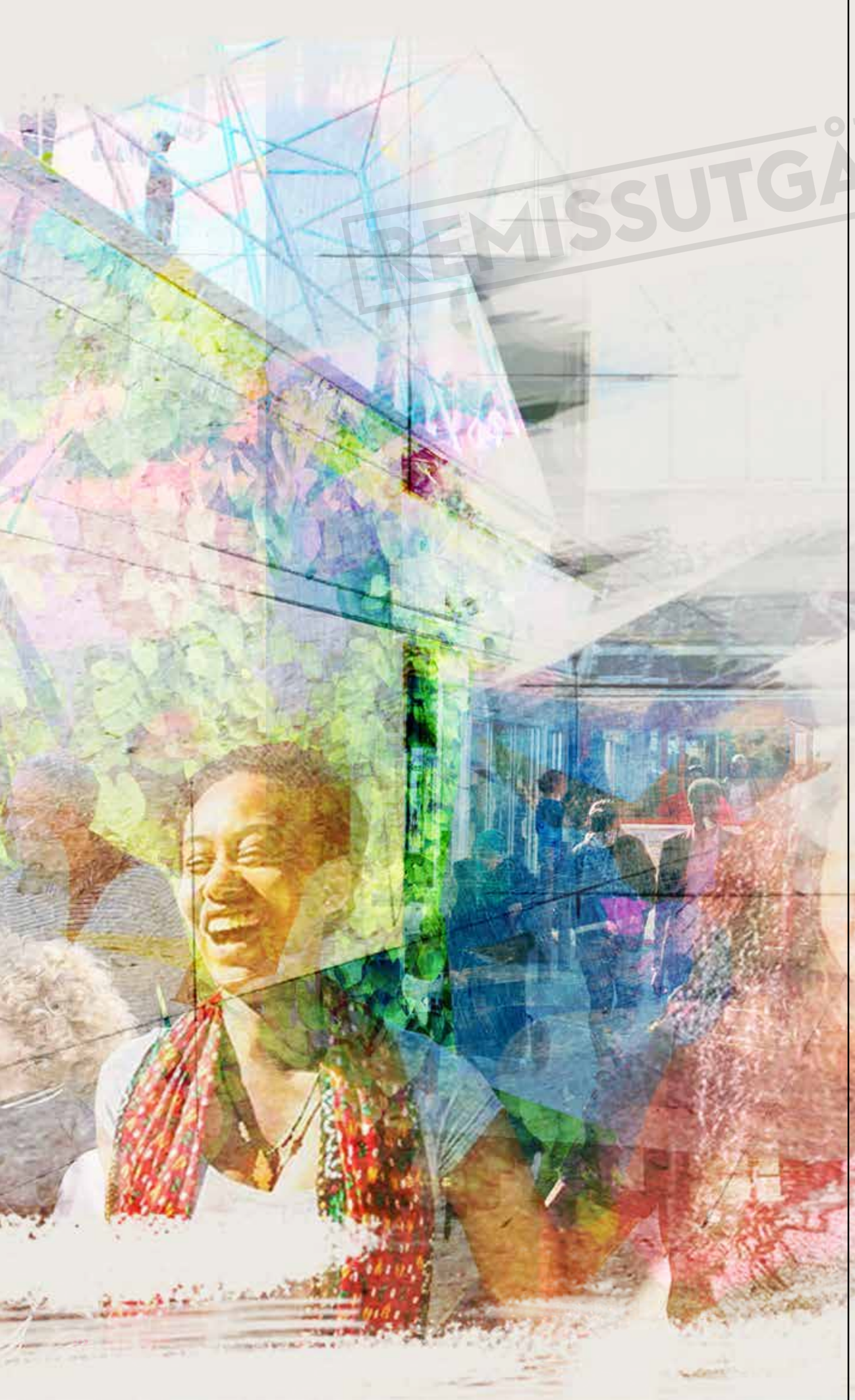
Stockholm har en välfungerande arbetsmarknad som skapar en hög sysselsättning bland befolkningen. En stark efterfrågan på arbetskraft matchas av en god tillgång på kompetens.

Ett nära och aktivt samarbete mellan företag och andra arbetsgivare, arbetsförmedlande aktörer och hela utbildningsväsendet gör att det finns många vägar in på arbetsmarknaden och många olika kompetenser är efterfrågade. Oavsett ålder, kön och bakgrund går det att få ett arbete som stämmer med utbildning och yrkeserfarenhet eller en utbildning som leder till arbete. Det är också lätt att röra sig mellan olika arbeten, utbildningar och företagande. Stockholms stad har etablerade partnerskap med många olika arbetsgivare för att underlätta matchningen mellan dem och de arbetssökande på jobbtorgen och i vuxenutbildningen. Företag inom många olika områden medverkar aktivt i att utforma yrkesutbildningar och informera om sina behov av arbetskraft.

Stockholmare i alla åldrar och oavsett bakgrund studerar eller arbetar. Det ger dem förutsättningar att leva självständiga liv och förverkliga sina livsdrömmar. Den som flyttar till Stockholm kan snabbt etablera sig på arbetsmarknaden eller skaffa sig en utbildning och är ett välkommet tillskott i arbetskraften.

REMISSUTGÅVA

REMISSUTGÅVA

God tillgång till utbildning, praktik och snabb validering av kunskaper har sänkt trösklarna på arbetsmarknaden och gör att nyanlända fort kommer i arbete. Att snabbt få delta i god språkundervisning är en självklarhet och vägen till arbete kortas genom en kombination av språk- och yrkesutbildning. Ett framgångsrikt arbete mot diskriminering främjar mångfalden och berikar arbetslivet. Ett aktivt tillgänglighetsarbete och ändamålsenligt stöd skapar förutsättningar för personer med funktionsnedsättningar att delta fullt ut, både i arbetslivet och i ideella verksamheter utifrån sina förutsättningar.

Enkelt att utbilda sig och växla yrke genom hela livet

Stockholmsregionen har ett stort och varierat utbud av utbildningar för hela livet som leder till arbete. Här erbjuds högkvalitativa yrkes- och studieförberedande utbildningar inom gymnasiet och vuxenutbildningen. Utbildningar på gymnasie- och högskolenivå och i vuxenutbildningen motsvarar väl både arbetsmarknadens krav och önskemål från de studerande. Företag och arbetsgivare samarbetar aktivt med hela utbildningsväsendet.

Det är enkelt att växla mellan arbete och utbildning. För den som vill byta karriär eller vidareutbilda sig mitt i livet erbjuder utbudet av utbildningar unika möjligheter till livslångt lärande och karriärutveckling. Det är också lätt att nå balans mellan arbete, familjeliv och fritid i Stockholm.

Yrkesutbildningarna matchar arbetsmarknadens krav och berörda branscher och företag har kunskap om och deltar aktivt i utveckling och genomförande av yrkesutbildningarna. Språkstudier är vid behov en självklar del av yrkesutbildningarna. Företagsamhet och innovativt tänkande är en naturlig del av all undervisning, vilket underlättar skapandet av både sociala och innovationsburna tillväxtföretag.

En väl fungerande välfärd som ger jämlika livsvillkor

Stockholms stad tillhandahåller service och tjänster av högsta kvalitet. Alla välfärdstjänster utgår från de behov och de rättigheter som invånarna och verksamma inom staden har. Alla brukare möter en likvärdig och rättssäker myndighetsutövning. Välfärden håller god kvalitet i hela staden bland en mångfald av utförare och det finns tydlig och lättillgänglig information om den offentligt finansierade servicen. Det är också enkelt att ansöka om olika former av service, tillstånd och andra myndighetsbeslut. Detta medför ökad trygghet, självbestämmande och livskvalitet, särskilt för de allt fler äldre invånarna och för dem med funktionsnedsättningar. Yrkeskunnandet hos alla de som arbetar inom välfärden tas tillvara och är en utgångpunkt för allt kvalitetsarbete.

Aktiva och ansvarstagande medarbetare stöds av ett lyhört ledarskap.

I det sociala arbetet finns tydligt fokus på det förebyggande arbetet och tidiga insatser. Socialtjänst, sjukvård, polis, skola och det civila samhället arbetar tätt tillsammans för att förebygga att människor far illa eller hamnar i social utsatthet och agerar snabbt och effektivt om det ändå sker. Staden måste alltid finnas till hands för de mest utsatta. Ett välfungerande förebyggande arbete uppmärksammar tidigt särskilt barn och unga som riskerar att fara illa.

Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor och inget barn ska behöva uppleva våld eller förtryck.

I Stockholm får alla barn oavsett bakgrund och förutsättningar sina rättigheter tillgodosedda och har möjlighet att forma samhället och sina egna liv

De äldre i Stockholm har en tillvaro som präglas av trygghet, värdighet och självbestämmande. Äldre har tillgång till likvärdig service samt vård och omsorg av hög kvalitet i hela staden. Genom innovativa lösningar, välfärdsteknik och en god samverkan med sjukvården skapas förutsättningar för ett självständigt liv även för personer i hög ålder.

I Stockholm är ingen äldre ofrivilligt ensam eller socialt isolerad. Civilsamhället och anhöriga bereds en stor roll. Valfrihet och mångfald av utförare är alltjämt ledord.

Stockholm är en äldrevänlig stad där äldres behov finns med i hela samhällsplaneringen. Detta skapar förutsättningar för ett självständigt liv oavsett var i Stockholm man bor.

En tillgänglig stad för alla

Stockholm är en stad som är tillgänglig för alla. I Stockholm är människor med funktionsnedsättning i alla åldrar fullt delaktiga i samhället och det finns en jämlikhet i hälsa och levnadsvillkor för alla stockholmare, även i skolan och på arbetsmarknaden. Samhällsinformation finns tillgängligt för alla och alla stockholmare kan ta del av stadens utbud oavsett funktionsförmåga.

Byggnader, offentliga miljöer och kollektivtrafiken är tillgängliga på lika villkor. Det kraftiga bostadsbyggandet har ökat utbudet av tillgängliga och anpassade bostäder, vilket förbättrat valmöjligheterna och rörligheten för personer med funktionsnedsättning. Personer med funktionsnedsättning har tillgång till stöd och service och det finns ett varierat utbud med god kvalitet att välja mellan av boenden, sysselsättning och aktiviteter. Varje dag utgår verksamheterna från individens behov och val och med perspektivet att stärka den enskilda individen.

REMISSUTGÅVA

THE GLOBAL GOALS
GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Hållbar utveckling i Stockholms stad

Världens länder är eniga om en ambitiös och omfattande utvecklingsagenda, som ska ligga till grund för en hållbar utveckling. Stockholm ska vara ledande i genomförandet av agendan och stadens vision, *Möjligheternas Stockholm*, ligger helt i linje med de 17 globala målen.

Idag — Agenda 2030 — Vision 2040

Hur vi arbetar mot en mångsidig storstad

Redan idag görs mycket inom stadens verksamheter som bidrar till en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i en mångsidig storstad för alla. Stadens välfärdstjänster med en väl fungerande skola, social omsorg och trygghet motverkar ojämlikhet och ekonomisk utsatthet. Välfärdstjänsterna stärker befolkningens hälsa, livsvillkor och den sociala hållbarheten. Staden tillhandahåller varje dag förskola och skola som ger alla barn och elever i Stockholm en god och likvärdig utbildning. Vuxna invånare ges förutsättningar att försörja sig själva genom arbetsmarknadsåtgärder såsom jobbtorg och vuxenutbildning, ofta i samverkan med näringslivet. Tillsammans är detta viktiga drivkrafter för en hållbar utveckling i enlighet med de globala målen och stärker demokratiska värden i en trygg stad präglad av tillit och tillgänglighet för alla.

Läs gärna mer på webbplatsen
Stockholm växer
https://vaxer.stockholm

En växande storstad

1. Tekniska försörjningssystem

Värme- och elproduktionen i strategiskt placerade kraftvärmeverk är en nyckel till en hållbar energiförsörjning i regionen. Kraftvärmeverk - såsom det nya verket i Lövsta - är en nyckel. Solcellsanläggningar på hustaken, vindkraftsparker och effektiv ledningsinfrastruktur minimerar effektförluster mellan producenter och konsumenter. Ibland suddas gränserna ut. Elbilsflottan balanserar topparna i förbrukningen och laddas istället nattetid när datorn får vila, när grytorna inte puttrar och när ljusen är släckta.

2. Infrastrukturutbyggnad

Tunnelbanan är ryggraden i kollektivtrafikförsörjningen. Under de senaste decennierna har den byggts ut och renoverats, det har adderas nya sträckningar och tunnelbanan upplevs som det tryggaste transportsystemet i världen. Ny spårväg och nya stombusslinjer ovan mark kompletterar tunnelbanan. Platser som Gullmarsplan, Älvsjö, Fridhemsplan, Årstafältet och Östberga är några exempel där kollektivtrafiken skapat helt nya förutsättningar för både företagande och boende.

3. Hagastaden - den nya vetenskapsstaden

Hagastaden är epicentrum för forskningen om livet, människors hälsa och välmående. Framgång inom området bygger på förmågan att attrahera framstående forskare världen över. Forskningen måste ges förutsättningar att nå goda resultat, så att teorier blir verklighet. Staden har en roll i att skapa rätt förutsättningar på rätt plats, oavsett om det handlar om ett företags möjligheter att etablera sig eller den lokala föreningens förutsättningar till utveckling.

4. Stadens fokusområden

Världens bästa skola finns på Järvafältet. Skärholmen har den hippaste konsthallen i norden. I Farsta trängs sverigeeliten med de glada amatörerna i de ultramoderna idrottsanläggningarna. Tätheten bland restaurangerna i Hagsätra-Rågsved är svårslagen. Stadens satsningar i de av översiktsplanen utpekade fokusområdena genererar drömmar. Drömmar föder kreativitet och entreprenörskap som inte vet några gränser. Gränserna sätts bara av oss själva. Varför då nöja oss med mindre?

5. Knutpunkter för kollektivtrafiken

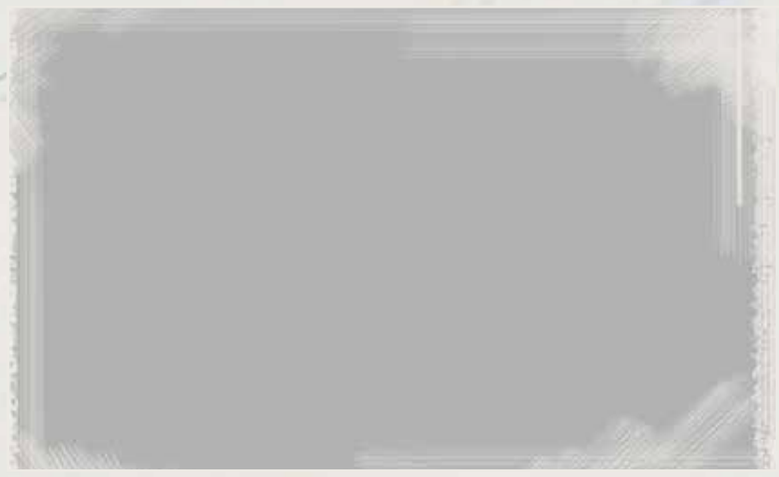
Kollektivtrafiknoder som Centralen, Gullmarsplan, Odenplan och Älvsjö, kopplar samman arbetsplatsintensiva områden inom regionen. Noderna utvecklas med fokus på näringslivsutveckling, arbetsplatspotential och lokal platssamverkan. Inslagen av bostäder, samhällsservice, kultur och idrott levandegör områdena över dygnets alla timmar. Nya tillkommande noder uppstår inte genom en slump. Utvecklingen i Älvsjö har planerats länge, med allmänhetens bästa i åtanke.

REMISSUTGÅVA

6. Stora Skōndal

En blandad och tät stadsbebyggelse med en variation av upplåtelse- och boendeformer. Bostäder, skolor, arbetsplatser samt vård och omsorg där privata fastighetsägare samverkar med offentliga verksamheter och stärker servicen för stadens invånare.

7. Hōgdalen

Cirkulär ekonomi, materialåtervinning, fjärrvärme- och elproduktion är några av de viktigaste nycklarna för att åstadkomma ett långsiktigt hållbart Stockholm. Allt detta finns i Högdalen och gör det enkelt att leva klimat- och miljövänligt.

8. Vårbergs IP

Samlokalisering av funktioner bidrar till mer attraktiva platser. De olika delarna stärker varandra och löser frågor som annars inte vore möjliga. På Vårbergs IP skapar idrott, kultur, bostäder och skola tillsammans en plats som lever över dygnets alla timmar.

9. Uppskalade hållbarhetslösningar

De bästa lösningarna från Norra Djurgårdsstaden och Sjöstaden har skalats upp och implementeras i stadsutvecklingen. Klimatanpassning är en naturlig del i stadens framväxt, klimatpåverkan från den byggda miljön är minimal, transportsektorn är anpassad, biologisk mångfald och stärkta ekosystem tryggar ett fortsatt gott liv för generationer framöver. De smarta byggnaderna ses som minimikrav från de boende och plusenergihus finns standardiserade.

10. Stadens nav

Från de blommande körsbärsträden i Kungsträdgården, genom de vitaliserade regeringskvarteren till de olika torgens dynamik. De många arbetsplatserna skapar behov av flexibla mötesytor i det offentliga rummet, på kaféer och barer. Torgen ger utrymme för varierat användande, ibland torghandel, ibland konserter och uppvisningar. Bostäderna som lagts till under flera års satsningar bidrar till ökad trygghet men också till en variation i skala, i arkitektoniskt uttryck och till en hemkänsla.
City lever igen.

11. Kymlingestråket – ett nytt cykelstråk i Järva

En väl fungerade och utbyggd infrastruktur är grunden för att staden ska kunna fortsätta växa. Genom cykelsatsningar och god kollektivtrafikförsörjning inom regionen skapas förutsättningar för fler att röra sig på ett mer hållbart sätt.

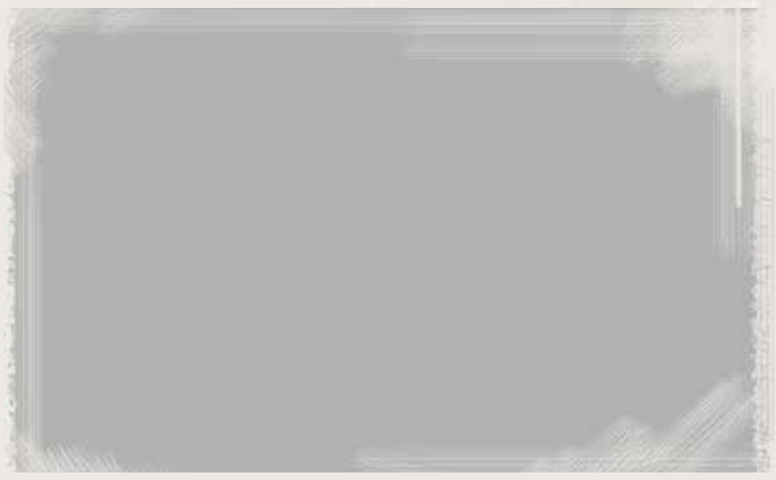
REMISSUTGÅVA

12. Stadsdelar som växt samman

Skillnader mellan stadsdelar har suddats ut och segregationen inom staden motverkas aktivt. Omsorgsfull planering ger stadens alla invånare förutsättningar att att leva sina liv lite bättre, genom en utveckling som binder ihop och stärker stadens olika delar. Östberga sitter numer ihop med Årsta, Mälarhöjden och Bredäng delar grundskola, i Farsta och Fagersjö har invånarna bidragit till att skapa sin efterlängtade nystart och människor från både Älvsjö och Hagsätra samlas för fest vid badet varje sommar. Alla är välkomna, överallt.

13. Minskade barriärer

Överstora trafikområden, outnyttjade trafikleder och ytor som tidigare inte kunnat ianspråktas för bebyggelse har byggts över. Framkomligheten är fortfarande viktig, inte minst för den förstärkta kollektivtrafiken. Människors och djurs möjligheter att röra sig över de bortbyggda barriärerna har avsevärt förbättrats och bidrar till en sammanhängande stad såsom exempelvis gjorts över Södertäljevägen vid Liljeholmen.

14. Riddarholmen - nytt utebad

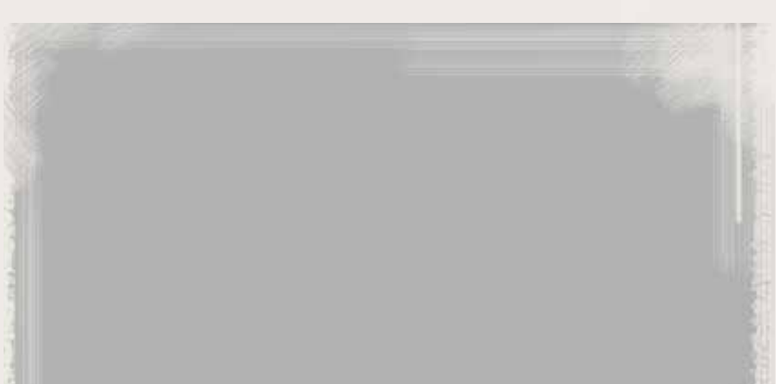
Nyttjandet av stadens vattenrum, både för rekreation och transporter, stärker stadens identitet som hamnstad. Kajer levandegörs, bad anordnas och den utmärkta vattenkvalitén skapar förutsättningar för både människor, djur och växter att frodas.

15. Hamnar, kajer och vattenrum

Utblickarna över vattenrummen, promenaderna längs kajerna, båtarna som guppar och fartygen som anlöper. Besökarnas och invånarnas Stockholm kännetecknas av en hög grad av vattenkontakt och smart nyttjande av vattenrummen. Hållbara sjötransporter utvecklas, tidigare industriområden omvandlas och nya favoritplatser läggs till. Vattenrummens oändliga möjligheter för godstransporter, för skridskoåkning eller bara för en glass vid den soldränkta kajkanten är en naturlig och alldeles underbar del av vår vardag.

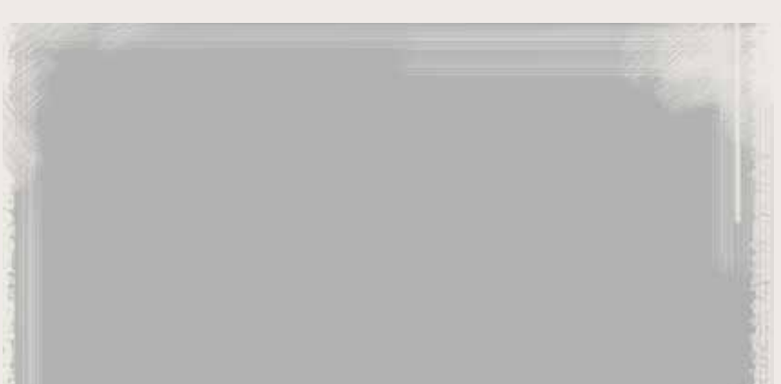
16. Slussen

På gränsen mellan sött och salt, mellan norr och söder. Slussen karaktäriseras av möten mellan människor, de olika elementen. Slussande båtar och flanerande turister. Mötesplatserna i staden blir allt viktigare, fyra ögon möts, den pirrande känslan och leendet som inte hålls tillbaka. Framtidstro och kärlek föds i staden.

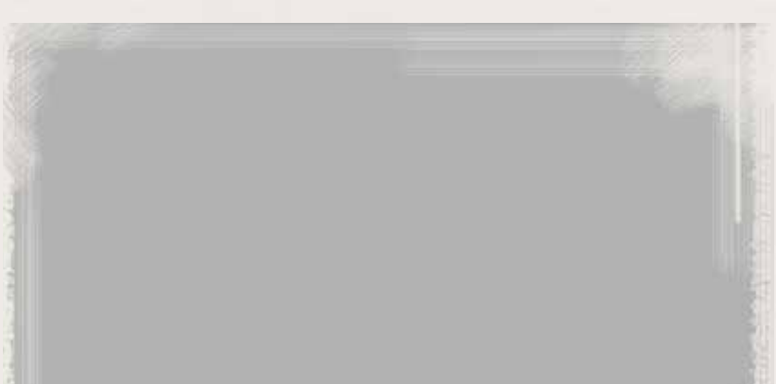
17. Urbant stråk - Lingvägen

Urbana stråk överbryggar befintliga barriärer mellan stadens stadsdelar, stärker sambanden, ökar tryggheten och ger utrymme för mer lokal utveckling. Bebyggelsepotentialen tillvaratas och staden fortsätter att växa kring de urbana stråken.

18. Slakthusområdet

Kulturhistoria blandat med rytmerna från klubbarna, matdestinationen med evenemangen och bostäderna i kombination med de många arbetsplatserna är kännetecknen för Slakthusområdet. Den multifunktionella och blandade staden har getts en ny nivå.

19. Järva begravningsplats

Högkvalitativa rekreationsmiljöer i kombination med platser för den sista vilan. Den biologiska mångfalden och stadens ekosystemtjänster stärks genom omsorgsfullt omhändertagande och utökade satsningar på offentliga miljöer.

Hållbar dynamisk och växande

”Jag vill att Stockholm ska vara en stad där jag kan känna mig trygg, oavsett vad klockan är eller var jag befinner mig. En stad där både ung och gammal vill umgås på sin fritid.”

Charlotte Reza Soltani, lärare

EMISSUTGÅVA

Hållbar dynamisk och växande

Att leva och verka i Stockholm är att ta del av hela staden. I Stockholm kan du bo, arbeta och njuta av din fritid. Med lätthet rör du dig hållbart mellan platserna du tycker om. Innovationskraften och det lokala engagemanget som gror i staden medverkar till att förändra världen till det bättre, både genom företagande och genom kultur.

REMISSUTGÅVA

Bästa företagsklimatet och internationellt ledande näringsliv

Stockholm är det självklara valet för en mångfald av företag. Företagsklimatet är Sveriges bästa och här växer världsledande bolag fram. Det är enkelt att starta och driva företag i Stockholm och tillväxtmöjligheter är goda. Alltfler huvudkontor från andra länder flyttar till Stockholm. Kontakterna med staden är smidiga med en väg in för de företag som vill investera, expandera, etablera eller omlokalisera sig i Stockholm. Inom stadens verksamheter och hos medarbetarna finns en stor förståelse för näringslivets behov. Näringslivets perspektiv finns med redan tidigt i stadsplaneringen. Det skapar attraktiva lokaliseringsmöjligheter för företag och arbetstillfällen i stadens alla delar, vilket ger levande och trygga stadsdelar.

Styrkan i Stockholms näringsliv är innovationsförmågan och den starka företagsdynamiken som skapar både bredd och spets. Alla företag värdesätts från enkla servicetjänster till topprankade techbolag och matchningen av rätt kompetens är effektiv. Ett starkt globalt flöde av högkvalificerad arbetskraft, studenter och forskare underlättar för företag som söker nischade spetskompetenser och bidrar till näringslivets internationalisering. Det jämställda och öppna samhällsklimatet och Stockholms unika livskvalitet lockar kreativa människor och bidrar till den globala attraktiviteten.

Det växande Stockholm driver innovationer och nytänkande. En kreativ samverkan mellan offentliga aktörer, företag, universitet och högskolor samt civilsamhället ger plattformar för att utveckla idéer till nya produkter och tjänster och driver samhällsutvecklingen framåt. Offentliga aktörer använder upphandling och tillhandahåller öppna data för digitala lösningar som gör att nya idéer och produkter snabbt får genomslag.

Näringslivet stöds av ett effektivt och hållbart transportsystem, med god tillgänglighet för godstransporter. Järnvägstransporter och sjöfart har en stor betydelse för interaktionen och attraktiviteten på global nivå. Arlanda är ett nav med globala och nationella kopplingar. Stockholmsregionens tekniska försörjningssystem är kapacitetsstarka, resurseffektiva, resilienta och robusta.

Stockholm byggs attraktivt och tätt

Stockholm är en öppen och välkomnande stad som växer hållbart utifrån människors och verksamheters skiftande behov. En hög och kontinuerlig takt i stadsbyggandet skapar en välfungerande bostadsmarknad och tillgängliga samhällsfunktioner för alla. Hela staden är attraktiv, sammanhängande och funktionsblandad. I alla stadsdelar finns ett brett utbud av bostäder med olika upplåtelseformer där människor med olika förutsättningar har möjlighet att bo i livets alla skeden. En genomtänkt stadsutveckling skapar plats för ett livskraftigt näringsliv genom ett varierat utbud av mark och lokaler. Lättare industri och verksamheter som kan upplevas störande ges långsiktiga förutsättningar genom renodlade verksamhetsområden.

Stockholm är en öppen och välkomnande stad som växer hållbart utifrån människors och verksamheters skiftande behov

I den blandade staden samsas bostäder, arbetsplatser, bra parker, tillgängliga naturområden, lekplatser, idrott och kultur samt en välfungerande service. Det skapar en levande stad där alla barn och ungdomar erbjuds en trygg och inspirerande uppväxtmiljö med plats för lek, kreativitet och vila.

Nära kollektivtrafikens knutpunkter har staden förtätats och nya kvaliteter har tillförts som ger en närhet i vardagen och skapar goda livsmiljöer. Parker och grönområden är välskötta och används för lek och rekreation och för att möta klimatförändringar. Kulturarvet och kulturmiljöaspekterna har stor betydelse när staden växer. Stadens historia och viktiga kulturmiljöer bevaras, levandegörs och utvecklas. Allt byggande håller hög arkitektonisk kvalitet och stadens kulturhistoriska värden tas tillvara.

Stockholm kännetecknas av en mångfald av identitetsstarka stadsdelar med levande centrum och välgestaltade och trygga offentliga rum som skapar trivsel och inbjuder till delaktighet och lokalt engagemang. Varje plats unika kvalitet tas tillvara och utvecklas i dialog med stockholmarna, även de yngsta. Det är naturligt att röra sig mellan olika stadsdelar och människor med olika bakgrund möts i vardagen.

REMISSUTGÅVA

Hållbart stadsbyggande

Stockholm är ett föredöme för innovativt och hållbart stadsbyggande. Genom att bygga högt och tätt där det passar i stadsmiljön minskar stadens klimatavtryck och stadens mark nyttjas bättre till parker och andra gröna rekreationsytor. All stadsutveckling genomsyras av hållbar energianvändning, miljöanpassade transporter och resurseffektiva kretslopp. Vid ny- och ombyggnationer används klimatsmart teknik, hållbara och kemikaliesäkra material samt mycket ambitiösa miljö- och energikrav.
I den täta och blandade staden är gång-, cykel- och kollektivtrafik de självklara valen. Stadsstrukturen och de tekniska systemen är välfungerande och robusta så att staden kan möta klimatförändringar och andra påfrestningar. Naturen är integrerad i staden och ger skydd mot häftiga regn, svalka, bättre luft och bullerdämpning samtidigt som den biologiska mångfalden gynnas.

God framkomlighet i ett klimatsmart Stockholm

Stockholmsregionens transportsystem är attraktivt, tryggt och hållbart och svarar mot människors behov av mobilitet och näringslivets behov av transporter med en minimal miljöpåverkan. En god nationell och internationell tillgänglighet är viktig för regionens konkurrenskraft och attraktivitet. Arlanda är ett nav med globala och nationella kopplingar. Stockholm är samtidigt en viktig knutpunkt i det internationella järnvägs- och vägnätet. Digitala möteslösningar används i stor utsträckning.

Stockholms utbyggda kollektivtrafik är attraktiv och tillgänglig och utgör själva stommen i det regionala transportsystemet. Den är också en central del i att skapa en jämställd och jämlik tillgänglighet i regionen. Personer med funktionsnedsättning har möjlighet att resa självständigt utan hinder.

Stockholmarnas klimatpåverkan har minskat kraftigt och Stockholm är en fossilbränslefri stad

Framkomligheten för näringslivets transporter prioriteras framför biltrafiken och det finns flexibla lösningar för godsleverenser hela dygnet. Effektiv citylogistik och samordnade transporter skapar mindre godstrafik.

Stockholmarnas resande effektiviseras av innovativa informationstjänster och mobilitetstjänster som påverkar hur vi väljer att resa även på fritiden. En delad mobilitet är en självklarhet med bildelnings- och samåkningstjänster och självkörande fordon. Det bidar till mindre trängsel, mindre miljöstörningar, samt säkrare och tillgängligare resor. Fokus har flyttats från att äga till att ha tillgång till en bil.

Stockholm är en av Europas ledande cykelregioner och konkurrerar med städer som Köpenhamn och Amsterdam när det gäller andelen cyklister. Det regionala cykelvägnätet är välutbyggt och det finns säkra cykelvägar i hela staden. Stockholm är också en ledande fotgängarstad. För kortare resor är gång det naturliga transportsättet, inte minst i stadens centrala delar. Gångvägnätet är finmaskigt, välskött och tryggt med många målpunkter inom korta avstånd. Barnens vägar till skolan och fritidsaktiviteter är trygga och säkra.

Stockholms offentliga rum sjuder av liv med sittplatser, kaféer och restauranger. I hela staden finns gågator och levande torg och stadens kajer och vattennära lägen är tillgängliga och attraktiva. Stockholms hamnar och kajer utgör även en viktig del i Stockholms transportsystem. Vattenvägarna används för person- och godstransporter och de snabba, miljövänliga och bekväma båtförbindelserna lockar både stockholmare och besökare.

Rikt utbud av idrott, kultur och fritid

Stockholm är en levande och öppen kultur-, idrotts- och evenemangsstad med hög internationell klass. Ett brett kulturutbud i hela staden skapar liv och rörelse samt bidrar till en trygg och säker stad och en positiv demokratisk samhällsutveckling. Biblioteken är viktiga mötesplatser för kultur- och samhällsfrågor som främjar barns och ungas läslust och lust att lära. I Stockholm är det alltid nära till ett tryggt, tillgängligt och inbjudande bibliotek med generösa öppettider.

Kulturlivet är rikt och varierat och ger människor med olika bakgrund möjligheter att mötas i upplevelser

Möjligheter till eget skapande är goda för alla. Kulturskolan är tillgänglig och jämlik och når barn och unga i hela staden med en bred blandning av musik, dans, teater och konst.

Det fristående kultur- och föreningslivet är starkt i alla stadsdelar och utgör en viktig del i stockholmarnas vardag och bidrar till stadens attraktivitet. Det ideella engagemanget i föreningslivet har stor betydelse för ett levande civilsamhälle.

Idrott skapar förutsättningar för fler att leva ett friskare och längre liv. Stockholms många utegym, motions- och skidspår och stadsodlingar stimulerar utevistelser och spontan rörelse i närmiljön och främjar en god folkhälsa.
Alla stadens badplatser har god vattenkvalitet och tillgängliga stränder och utgör en unik tillgång för alla stockholmare. De rika möjligheterna till breddidrott ger en god grund för att utveckla barns och ungdomars fysiska och psykiska hälsa samt sociala förmåga.

Stockholm växer med kultur och idrott.
Starka målpunkter som simhallar, idrottsplatser, temalekplatser eller kulturinstitutioner finns i alla stadsdelar och drivs i samverkan med fristående aktörer. Behovet av ytor och lokaler för kultur och idrott finns alltid med i planeringen av nya eller växande stadsdelar.
Alla stockholmare har goda förutsättningar till motion och idrott oavsett bakgrund och funktionsförmåga.

I Stockholm arrangeras en mångfald av evenemang, alltifrån lokala festivaler till stora internationella arrangemang. Evenemangen är till nytta och nöje för stockholmare, besökare och näringsliv samt används som verktyg för att utveckla stadens kärnverksamheter.
Konstnärer, musiker och kreativa näringar bidrar till att skapa en attraktiv stad i ständig utveckling. Det kreativa klimatet, öppenheten och den fria kulturen gör att människor från hela världen söker sig till Stockholm. Besöksnäringen är stark och bidrar till den internationella attraktionskraften och till sysselsättning och tillväxt i regionen.

REMISSUTGÅVA

Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Stockholm är ledande i den globala omställningen mot ett hållbart samhälle. År 2040 har Stockholm inget nettoutsläpp av växthusgaser och staden arbetar aktivt för att Stockholmsregionen ska bli klimatpositiv. Som Europas främsta klimatstad har Stockholms stad gjort klimat- och miljömässig hållbarhet till en integrerad del i alla verksamheter. Klimatanpassningsperspektivet finns med i all planering och säkrar att det samhälle vi bygger blir robust och klimatsäkert.

Tillsammans med regionens aktörer arbetar staden framgångsrikt med näringslivet, akademin, civilsamhället, offentliga myndigheter och med invånarna för att minska stockholmarnas klimatpåverkan och skapa en bättre motståndskraft mot klimatförändringarna. En mer cirkulär ekonomi har förändrat konsumtionsmönstren och stockholmarnas totala klimatavtryck minskar, även de utsläpp som orsakas av konsumtion utomlands.

Stockholm är en av världens vackraste städer med den bästa livsmiljön och en unik kombination av storstadskvaliteter och närhet till naturupplevelser. Både Mälaren och skärgården erbjuder enastående attraktioner med anknytning till vatten. Här finns rena sjöar, vattendrag och våtmarker med god ekologisk status, och en tryggad tillgång till dricksvatten av högsta kvalitet. Stadens grönområden är tillgängliga och trygga med en rik biologisk mångfald och smarta ekosystemtjänster som gör staden väl rustad för ett förändrat klimat.

Luftkvaliteten i staden är god och miljön är giftfri. En utbyggd kollektivtrafik och en bred teknikutveckling har minskat utsläppen och skadliga bullernivåer från trafiken, vilket förbättrat folkhälsan och livskvaliteten för stadens invånare.

Enkelt att leva miljövänligt

I Stockholm finns en effektiv infrastruktur för transporter, energi och avfall och en genomtänkt stadsplanering som gör det enkelt och självklart att leva klimat- och miljövänligt. Återvinning och återbruk är en naturlig del av stockholmarnas vardag. Uppkomsten av farligt avfall förebyggs och hanteringen är säker. Stockholm är världsledande på att utveckla, kommersialisera och tillämpa ny energi- och miljöteknik och staden är en naturlig testbädd för innovationer.

På område efter område underlättar ny miljödriven teknik invånarnas vardag och gör Stockholm till ett internationellt föredöme på miljöområdet

Staden använder sin beställarroll och professionell upphandling för att stödja denna utveckling inte minst när det gäller en hållbar livsmedelsförsörjning. Närproducerade och ekologiska varor prioriteras i upphandlingar och utvecklingen av lokalt producerad mat främjas.

REMISSUTGÅVA

THE GLOBAL GOALS
GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Hållbar utveckling i Stockholms stad

De globala målen är integrerade och odelbara, vilket innebär att framgång för ett av målen ger positiva effekter på andra mål. Därigenom kommer Agenda 2030 att vara ett stöd och bidra till att utveckla stadens samlade hållbarhetsarbete.

Idag — **Agenda 2030** — **Vision 2040**

Hur vi jobbar mot en hållbar och växande stad

Redan idag görs mycket inom stadens verksamheter som bidrar till en hållbar, dynamisk och växande storstad. Stadsmiljön planeras och utformas för att stärka människors hälsa, trygghet och social sammanhållning. En väl utbyggd kollektivtrafik och balanserad bostads- och samhällsplanering motverkar ojämlikhet och stärker hållbarheten. Stockholmarna kan resa klimatsmart och stora investeringar görs för att öka möjligheterna att cykla, gå eller åka kollektivtrafik och därigenom minska trängsel, miljö- och klimatpåverkan. Värme och el kommer i hög utsträckning från förnybar och återvunnen energi. Stockholms rena vatten är ett arv som vårdas och bevaras. Staden går före och blir fossilbränslefri i den egna organisationen senast år 2030, ett viktigt steg på vägen för att bidra till hållbarhetsmålen.

En smart och innovativ storstad

”För att mitt företag ska kunna utvecklas och fortsätta ligga i framkant måste vi kunna attrahera och behålla de främsta talangerna. De måste vilja bo och leva sina liv här. Givet vår affärsidé är det också viktigt att det är lätt att ta sig mellan stadsdelar och att vi tillsammans kan nyttja alla delar av staden.”

Rikard Hegelund, egenföretagare

REMISSUTGÅVA

En smart och innovativ storstad

Stockholm är en magnet för kunskap och kreativitet, och visar vägen för resten av landet. I den växande staden drivs forskningen framåt och vidareutvecklas sedan av företag och invånare. Du som lever och verkar i Stockholm navigerar med lätthet i stadens utbud genom teknik som integreras i arbete och vardag.

Stockholm är Sveriges ekonomiska motor

Stockholm växer och vill fortsätta växa. Stockholms betydelse för riket som helhet är oomtvistad och dess roll som huvudstad innebär också en särställning. Flera internationella och nationella organisationer och företag har sitt säte i staden och här finns norra Europas viktigaste finansmarknad. Stockholms stad tar också ett fortsatt stort ansvar för en rad regionala frågor, inte minst inom bostadsförsörjning och näringslivsfrämjande.

Stockholm är en storstad med stark attraktionskraft som lockar människor, företag och besökare från hela världen. Människor som bor här trivs med sina liv. Internationellt sett rankas Stockholm högt när det gäller livskvalitet, innovationsförmåga, demokrati och tillit. Detta lockar människor som vill bo, studera och arbeta här, och staden växer snabbt. Stockholms attraktionskraft är avgörande för stadens starka utveckling och roll som nav i regionen och som ekonomisk motor för hela Sverige.

REMISSUTGÅVA

Näringslivet präglas av en unik bredd och spets och den ekonomiska tillväxten är hög

En stark ekonomi skapar arbetstillfällen som möjliggör finansieringen av en god välfärd. Stockholms stad erbjuder offentliga tjänster med hög kvalitet till sina medborgare, besökare och företag. I stadens verksamheter förenas höga ambitioner för välfärden med omfattande investeringar och en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi.

Stadens viktigaste tillgång – medarbetarna

Stadens viktigaste tillgång, medarbetarna, har ett stort engagemang och inflytande i arbetet, vilket inspirerar till innovationer och ständiga förbättringar i verksamheterna. Medarbetarnas utbildning och kompetens tas tillvara och utvecklas och medarbetarna trivs och stannar.

Stadens chefer ser allas möjligheter och är vana att leda i förändring. Aktiva, kompetenta och innovativa ledare säkerställer att

verksamheterna håller en hög kvalitet. Innovationer skapar förutsättningar för ständigt nya och bättre lösningar inom stadens egna verksamheter och bidrar därmed till en bättre samhällsservice och tillgänglighet, hållbar samhällsutveckling och högre livskvalitet.

Arbetskulturen för stadens medarbetare bygger på förtroende, tillit, jämlikhet och frihet från diskriminering. Sjukfrånvaron är låg. Ett professionellt bemötande och respekt för individen är ett självklart förhållningssätt för alla medarbetare inom såväl stadens egna som enskilt drivna verksamheter. Stockholms stad är en förebild som arbetsgivare med goda arbetsvillkor där människor är inkluderade oavsett bakgrund.

Världens mest innovativa och smarta stad

Stockholm är en av de städer i världen som bäst har tagit till vara på digitaliseringens möjligheter. Den digitala tekniken finns inbyggd på ett smart sätt i fastigheter, transportsystem och stadsmiljö och är en självklar del av alla stockholmares liv. Potentialen för innovationer tas tillvara genom en genomtänkt användning av stora öppna datamängder, samtidigt som säkerhet och integritetsskydd för stockholmarna säkerställs. Digitaliseringen underlättar människors vardag och deras möjligheter att kommunicera, arbeta, studera och ha ett aktivt liv. Staden erbjuder digitala verktyg och tjänster som är trygga, och tillgängliga för alla att använda.

De ständiga förändringar som utmanar verksamheterna har stadens medarbetare hanterat genom en ökad samverkan med andra aktörer samt genom att utveckla nya och innovativa metoder och arbetssätt med digitaliseringen som ett drivande verktyg. Med ständigt pågående utbildningar och information anpassade efter behov kan stadens medarbetare fortlöpande utveckla rutiner och arbetssätt.

> ***Som världens smartaste och mest uppkopplade stad är Stockholm en självklar plats för företag att utveckla och pröva nya digitala produkter och tjänster***

Stockholm har en ledande roll inom den globala techutvecklingen med en stark tillväxt av nya företag och unik tillgång till välutbildad kompetens. Unika samarbeten och strategiska allianser mellan offentliga aktörer,

REMISSUTGÅVA

näringsliv och forskningen gör att Stockholm fullt ut tar till vara digitaliseringens möjligheter och gör Stockholms till en av världens mest innovativa städer.

En ledande kunskapsregion

Stockholm är en av världens ledande kunskapsregioner. Här finns en bredd av utbildningar, välutbildade och kreativa invånare med goda språkkunskaper och en unik och attraktiv livsmiljö. Stockholms lärosäten med dess starka forskningsmiljöer och effektiva innovationssystem stärker hela forskningsregionen.
Ett kunskapsintensivt och konkurrenskraftigt näringsliv tillsammans med forskning i världsklass gör Stockholms till en av de mest kunskapsintensiva och innovativa regionerna i världen. Stockholms universitet och högskolor är välkomnande och ett attraktivt val för alla – oavsett bakgrund, kön eller funktionsnedsättning. Utbildningarna håller internationellt sett en hög kvalitet. Studenterna är efterfrågade på arbetsmarknaden och rustade för att kunna förverkliga sina drömmar.
Det finns en unik samverkan mellan den högre utbildningen, grund- och gymnasieskolorna samt det omgivande samhället där det livslånga lärandet är en självklarhet.

Stockholm är attraktivt för företag och talanger i alla branscher. Det finns en stor öppenhet för nya idéer och individer. Nya multidisciplinära forskningssamarbeten har utvecklats som hanterar och finner innovativa lösningar på samhällets och näringslivets utmaningar i samverkan med företag och civilsamhället. Stadens verksamheter samarbetar aktivt med regionens högskolor och universitet. Resultaten från forskningen används för att utveckla stadens verksamheter och omsätts till praktisk nytta och erfarenheter som förs tillbaka till forskningen.

THE GLOBAL GOALS
GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Hållbar utveckling i Stockholms stad

Agenda 2030 ska stimulera till samverkan och överbrygga stuprör och organisatoriska gränser i stadens verksamheter. Uppföljningen av hållbarhetsmålen kommer att vara viktig och ska i huvudsak bygga på indikatorer och nyckeltal som särskilt visar på styrkor och utvecklingsmöjligheter i staden hållbarhetsarbete.

Idag — Agenda 2030 — Vision 2040

Hur vi jobbar mot en innovativ storstad

Redan idag görs mycket inom stadens verksamheter som bidrar till en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet för en smart och innovativ storstad. Genom innovation och partnerskap med forskare, näringsliv, civilsamhället och offentliga aktörer styrs stadens verksamheter mot smartare teknik och hållbara lösningar i invånarnas vardag. Ett starkt företagsklimat är avgörande för en växande stad och bidrar till arbetstillfällen, integration och en hållbar tillväxt. Stadens ökade fokus på goda samarbeten med näringslivet och akademin är av avgörande för Stockholm som kunskapsregion. Ett kraftfullt verktyg i stadens egna verksamheter för en hållbar utveckling är inköp och upphandling där staden stärker sina krav på goda miljö- och sociala villkor. Det skapar även möjligheter för nya innovativa lösningar som ökar hållbarheten samtidigt som välfärden utvecklas och medborgarnas behov tillgodoses.

REMISSUTGÅVA

Hur arbetar staden med visionens genomförande?

Tillväxt – en förutsättning för genomförandet av visionen

Ambitionen med Stockholms stads vision *Möjligheternas Stockholm* är att visa att Stockholm och en attraktiv stad med ett dynamiskt näringsliv som skapar en hög och hållbar tillväxt och ger förutsättningar för en fortsatt god välfärd och ett bra liv i stadens alla delar. Stockholm har också en stark ambition att vara en världsledande kunskapsregion där teknologi, kreativitet, öppenhet och mångfald samspelar med social sammanhållning och trygga levnadsförhållanden. Stockholms klimat- och miljöarbete ska vara världsledande. Tillsammans är detta viktiga drivkrafter för en ekologisk, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling och för bevarande av demokratiska värden.

Ett strategiskt åtagande i Stockholms stad

Visionen om det framtida Stockholm är ett strategiskt åtagande från Stockholms stads sida för att möta framtidens utmaningar. Visionen beskriver staden år 2040 och de mål som ska nås för att skapa en långsiktig och hållbar utveckling. Genom visionen vill staden skapa tydlighet om sina långsiktiga ambitioner, såväl internt som mot externa samarbetsparter.

Alla stadens nämnder och bolagsstyrelser har i uppdrag att arbeta i visionens riktning. Visionen sätter sin prägel på den dagliga verksamheten, på såväl kort som lång sikt. För att uppfylla visionen behöver alla verksamheter bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete och ha kunskaper om utvecklingen i den egna verksamheten och i omvärlden. Staden behöver kontinuerligt

REMISSUTG

utvecklas för att kunna utföra tjänster staden har i uppgift att utföra, på ett kvalitativt och resurseffektivt sätt, och för att få förtroende och tillit från stockholmarna. Arbetet måste ske i dialog med stockholmare, företag och medarbetare. I enlighet med program för kvalitetsutveckling och stadens styrmodell, ska verksamheterna ta fram konkreta mål och arbetssätt för att nå inriktningen i såväl Vision 2040 som stadens årliga budget.

Stadens ledning och styrning

Kommunfullmäktige beslutar om budget för staden med utgångspunkt från den långsiktiga visionen. Budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter och övriga styrdokument ska förhålla sig till denna. I budgeten pekar staden på en övergripande nivå ut färdriktningen. Nämnder, bolagsstyrelser och verksamheter beslutar om konkreta mål och arbetssätt för att nå vision och mål i samband med verksamhetsplanering och budget. Uppföljning sker i tertialrapporter och verksamhetsberättelser.

Stadens intregerade system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, ILS, omfattar hela koncernen Stockholms stad, såväl nämndernas som bolagsstyrelsernas verksamheter. Även program och riktlinjer kan följas upp via ILS. Inriktnings- och verksamhetsmål bör justeras utifrån det som föreslås i den denna vision.

REMISSUTGÅVA

Stockholm ska vara världsledande i arbetet med en hållbar utveckling

I september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en ambitiös och omfattande utvecklingsagenda med 17 globala mål för hållbar utveckling. De globala målen är integrerade och odelbara, vilket innebär att framgång för ett av målen ger positiva effekter på andra mål. Fram till år 2030 ska världens länder gemensamt arbeta för att nå de 17 globala målen. Stockholm har ambitionen att vara ledande i detta arbete och agendan kommer att vara ett stöd och bidra till att utveckla stadens hållbarhetsarbete.

Visionen är ett strategiskt åtagande från Stockholms stad sida där vi förbinder oss att arbeta i visionens riktning med sikte på år 2040. Redan idag görs mycket inom stadens verksamheter som bidrar till en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet såsom de formuleras i de globala målen med sikte på år 2030. För att åstadkomma en utveckling som tydligt styr mot de globala målen och visionen behövs kloka beslut och ställningstaganden som drar åt samma håll. Stadens medarbetare behöver arbeta tillsammans med stockholmarna, näringslivet, myndigheter, civilsamhället, akademin samt med övriga regionala och internationella aktörer för att lyckas.

Agenda 2030 ska stimulera till samverkan och överbrygga stuprör och organisatoriska gränser i stadens verksamheter. Uppföljningen av hållbarhetsmålen kommer att vara viktig och ska i huvudsak bygga på indikatorer och nyckeltal som särskilt visar på utvecklingsmöjligheter i staden hållbarhetsarbete.

Stärkt regionalt samarbete

Kraften i ett stärkt regionalt samarbete kan inte överskattas. Den starka befolkningstillväxten i regionen är en positiv kraft, samtidigt som den för med sig stora utmaningar som kräver god planering och ett bra samarbete mellan många olika aktörer. När människor rör sig över en större geografi i sin vardag, blir samhällsplanering över kommungränser också allt viktigare och det regionala samarbetet får allt större betydelse för att skapa en hållbar vardag. I det regionala samarbetet kan Agenda 2030, tillsammans med regionala utvecklingsplanen för Stockholm RUFS 2050, fungera som en gemensam plattform för samverkan med regionens aktörer.

Många av de viktiga satsningar som pågår i Stockholmsregionen bygger på ett väl utvecklat samarbete och olika former av partnerskap mellan staden, andra offentliga aktörer, akademin, näringslivet och civilsamhället. För att kunna realisera visionen och säkra en fortsatt stark och hållbar tillväxt är det nödvändigt att utveckla dessa samarbetsformer. Det krävs ett gemensamt och aktivt samarbete inom transporter, bostäder, vård- och omsorg, näringsliv samt utbildnings- och arbetsmarknad.

Ökat deltagande på den internationella arenan

I en globaliserad värld blir det internationella samarbetet allt viktigare. I takt med att konkurrensen mellan städer och regioner ökar är det av stor vikt att Stockholm stärker sin internationella position som en innovativ och kreativ stad med branscher som är globala föredömen. Stockholm ska vara en stad känd för kunskap, mångfald, öppenhet, hållbarhet och en hög livskvalitet. Staden ska fortsätta att vara en attraktiv och öppen plats där människor vill arbeta, leva och vistas.

Stockholm behöver delta aktivt på den internationella arenan och samarbeta med och lära av - men också inspirera - andra städer, regioner och länder.
Det är viktigt att långsiktigt och konsekvent fortsätta arbetet med att internationellt marknadsföra Stockholm under budskapet *”Stockholm – The Capital of Scandinavia”*.

Ett Stockholm i förändring

Hur ser Stockholm ut år 2040? Det enkla svaret är att det kommer att vara annorlunda. Vi kommer att vara fler - nära 1,3 miljoner stockholmare i en Stockholmsregion med drygt 3 miljoner invånare. Stockholm kommer att fortsätta att växa och allt fler människor vill leva sina liv här. Det kommer att finnas betydligt fler barn och äldre. Fler stockholmare med skilda behov ställer höga krav på att stadens gemensamma yta och resurser används klokt.

Stockholm påverkas också av flera andra stora samhällsutmaningar. Det förändrade klimatet är den kanske största utmaningen för framtiden som kräver både minskade utsläpp och en stor anpassning. Hårdnande konkurrens i världsekonomin kräver samtidigt att vi vässar oss för att fortsätta vara världsledande inom forskning, design och företagande. Den ökade sociala polariseringen är en annan utmaning, där klyftorna mellan olika grupper i samhället tenderar att öka, liksom mellan olika delar av landet.

Vi är också mitt uppe i en digital revolution. Tekniken blir en allt större del av det moderna samhället. Stockholm kan dra nytta av digitaliseringens möjligheter - om vi samtidigt förstår de risker som finns.

Vision 2040 är en vision om hur vi tar till vara på möjligheterna och tillsammans skapar en social, ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling i Stockholm.

Stockholms stad